

Вирішальне значення для очищення полів від амброзії полинолистої мають агротехнічні методи боротьби: правильне чергування культур у сівозміні, обробка ґрунту, догляд за посівами, спрямований на зниження запасів насіння бур'яну в ґрунті й запобігання повторного засмічення як ґрунту, так і врожаю сільськогосподарських культур. На землях дуже засмічених амброзією, кращим заходом по очищенню ґрунту від запасів насіння є використання чистого пару, де, за правильного обробітку, засміченість бур'яном знижується на 70-80 %.

На невеликих площах та присадибних ділянках амброзію потрібно прополювати і скошувати. Правда, після скошування вона інтенсивно відростає, тому процедуру проводять не менше 3-4 разів за літо. Можна також використовувати натрієву й амінну сіль (2-3 кг/га) в суміші з аміачною селітрою (10 кг/га) чи з сульфатом амонію.

А на великих площах слід застосовувати гербіциди. Хімічний метод боротьби з амброзією є найбільш дієвим. Асортимент гербіцидів, що усувають даний карантинний вид, є досить широким.

Рекомендується Рашівській сільській раді прийняти і впровадити програму якою передбачено заходи розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населеного пункту, а також заходи по боротьбі із амброзією полинолистою. Також затвердити програму по ліквідації амброзії полинолистої на території Рашівської сільської ради відповідно до обласної «програми фітосанітарних заходів по ліквідації регульованих шкідливих організмів на території Полтавської області на 2019 – 2023 роки»

Тваринний світ території с. Рашівка представлений різними систематичними групами (комахи, земноводні, плазуни, птахи, ссавці). Хребетні четвероногі репрезентують такі фауністичні комплекси як лісовий і узлісний (завдяки дереватним зеленим насадженням), синантропний. Фоновими із земноводних є жаба озерна, часничниця, із плазунів – вуж звичайний, із птахів – горобці хатній та домовий, ластівки сільська, міська та берегова, горлиця кільчаста, синиці велика та блакитна, ворона, сойка, дятел великий строкатий, повзик, вивільга, дрозди чорний та співочий, зяблик, сова вухата, домовий сичик та ін. Із звірів звичайними є миша польова, пацюк сірий, їжак звичайний, куниця лісова, білка звичайна. На околиці села заходять заєць, лисиця, кабан, .

Різноманітність тваринного світу території сільської ради прямо залежить від різноманітності та стану збереженості біотопів Гадяцького району та видового багатства рослин, які створюють різноманіття екологічних ніш і є кормом для багатьох представників тваринного світу.

Території з природоохоронним статусом.

Гадяцький район знаходиться у межах Полтавської рівнини Дніпровсько-Донецької впадини. Переважна більшість ґрунтів – чорноземи, глибокі малогумусні, ерозійно-небезпечні пологі схили, у т.ч. садів – 500 га та лісів – близько 30 тис. га.

Відповідно до переліку територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення Полтавської області станом на 01.01.2019 року на території району розташовано 46 заповідних територій та об'єктів загальною площею 14349,72Га, більшість з яких входить до Гадяцького регіонального ландшафтного парку.

Площа лісів на території Рашівської сільської ради становить 433 Га. Середній вік деревостанів сягає 60 років. У зв'язку із зміною клімату та посилення антропогенного впливу значно зросла пожежна безпека в лісах, а також розповсюдження осередків шкідників та хвороб лісу.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						47
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Гадяцький — регіональний ландшафтний парк в Україні, в межах Гадяцького району Полтавської області. Простягається вздовж річки Псел і пониззя річки Грунь (притока Псла). На півночі межує з Сумською областю, на півдні — з Миргородським районом Полтавської області.

Площа 12803,3 га.

Створений у 2012 році з метою збереження багатих природних комплексів, вивчення та охорона великої кількості регіонально рідкісних видів тварин і рослин. На території парку розташована єдина в Лівобережному лісостепу ділянка ялівцевого лісу. Вік деяких екземплярів досягає 100 років. Також зростають змішані ліси. У районі села Вельбівка росте близько сотні рослин, які занесені до Червоною книгою України. На прирічкових луках зростають гладіолуси, орхідеї, на болотах трапляється біле латаття.

До складу території регіонального ландшафтного парку «Гадяцький» входять такі об'єкти ПЗФ України:

- Заказник місцевого значення «Пісоцько-Конькове», ландшафтний
- Заказник місцевого значення «Весело-Мирське», ландшафтний
- Заказник місцевого значення «Рашівський», ландшафтний
- Заказник місцевого значення «Великий ліс», ботанічний
- Заказник місцевого значення «Терновий Кущ», ботанічний
- Заказник місцевого значення «Саранчина Долина», ботанічний
- Заказник місцевого значення «Гадяцький Бір», ботанічний
- Заказник місцевого значення «Дубина», ботанічний
- Заказник місцевого значення «Зозулинцеві Луки», ботанічний
- Заказник місцевого значення «Книшівська Гора», ботанічний
- Заказник місцевого значення «Болото Моховате», гідрологічний
- Пам'ятка природи місцевого значення «Дуб черешчатий», ботанічна
- Пам'ятка природи місцевого значення Урочище «Галочка», ботанічна
- Пам'ятка природи місцевого значення «Краснолуцький Гай», ботанічна
- Заповідне урочище «Гадяцький Бір»
- Заповідне урочище «Масюкове»
- Заповідне урочище «Гнилуша»
- Заповідне урочище «Лагузин Яр»
- Заповідне урочище «Сосновий Гай»
- Заповідне урочище «Безвіднянське»
- Заповідне урочище «Гай-Займи»
- Заповідне урочище «Готовщина»
- Заповідне урочище «Діброва-Кобрієве»

На території Рашівської сільської ради та у безпосередній близькості до с. Рашівка розташовані наступні об'єкти ПЗФ.

№ п/п	Назва об'єкта	Категорія	Площа	Місцезнаходження	Підприємства, установи – землекористувачі або землевласники, у віданні яких знаходяться заповідні об'єкти
1	Пісоцько-Конькове	Заказник ландшафтний	204,4	с. Соснівка	Сарівська с/р - 27,8 га, Харківецька с/р - 103,6 га, Лютенська с/р - 73 га
2	Терновий кущ	Заказник ботанічний	563,7	Лютенське л-во, кв. 8-13, 16, 17, 24, 25, 33, 44-46	ДП „Гадяцький лісгосп”
3	Саранчина долина	Заказник ботанічний	275,6	Лютенське л-во, кв. 4-7, 109, 110	ДП „Гадяцький лісгосп”

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг.

					СЕО-П-ПЗ		Аркуш
					СЕО-П-ПЗ		48
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата		

4	Жуківщина	Заказник ботанічний	141,0	Лютенське л-во, кв. 1-3	ДП „Гадяцький лісгосп”
5	Терновий куш	Заповідне урочище	303,2	Лютенське л-во, кв. 56-58, 69-71, 79-80	ДП „Гадяцький лісгосп”
6	Голотовщина	Заповідне урочище	108,0	Лютенське л-во, кв. 107, 108	ДП „Гадяцький лісгосп”
7	Гадяцький	Регіон-ий ландшафтний парк	12803,3* (8643,18)	Північна межа Парку проходить по лінії сіл Гречанівка – Максимівка – Сватки – Бірки – Великі Будища – Плішивець. Західна: по правих берегах річок Груні (Римарівка – Красна Лука – Хитці) та Псла (м. Гадяч – Малі Будища – Сари – Саранчина Долина – Рашівка – Лисівка – Перевіз – Мала Обухівка – Перевіз). Східна: по лівому березі р. Псел (Бобрик – Веприк – Вельбівка – Соснівка – Млини – Лютенька). Південною межею є заповідне урочище „Безвіднянське”	Бобрицька с/р – 366,0 га, Вельбівська с/р – 926,0 га, Гадяцька м/р – 120,0 га, Гречанівська с/р – 110,0 га, Книшівська с/р – 814,4 га, Краснолуцька с/р – 401,0 га, Лисівська с/р – 680,0 га, Лютенська с/р – 692,0 га, Плішивецька с/р – 379,0 га, Рашівська с/р – 863,2 га, Римарівська с/р – 272,0 га, Сарівська с/р – 1506,0 га, Сватківська с/р – 101,8 га, Соснівська с/р – 450,0 га, ДП „Гадяцьке лісове господарство” – 3766,0 га (у межах визначених і погоджених кварталів та виділів), ДП „Полтавське державне лісогосподарське підприємство „Полтаваагроліс” (Гадяцьке агролісництво) – 1355,9 га (у межах визначених і погоджених кварталів та виділів)

Стан управління відходами

Джерела, видовий склад та обсяги утворення відходів.

Одними із найбільш актуальних екологічних проблем, що потребують вирішення в с. Рашівка Гадяцького району Полтавської області, пов'язані з відходами: від їх утворення, збирання, накопичення до їх утилізації, перероблення та захоронення.

Видовий склад та джерела утворення відходів залежать від господарської специфіки населеного пункту, який є первинним центром розселення Рашівської сільської ради Гадяцького району Полтавської області.

На території села функціонують промислові та сільськогосподарські підприємства (збір, зберігання і перероблення рослинності; тваринництво), об'єкти торгівлі, обслуговування, комунальні заклади, об'єкти соціальної та культурної сфери. Відповідно на території утворюються:

- промислові відходи, зокрема у їх складі небезпечні відходи;
- відходи від тваринництва;
- комунальні відходи, зокрема у їх складі тверді та рідкі відходи.

Джерела утворення промислових відходів є підприємства переробки сільськогосподарської сировини та автотранспортних послуг.

Джерела утворення комунальних відходів є домогосподарства, підприємства обслуговування, комунальні установи, сфери адміністративних послуг та торгівлі.

Небезпечні відходи, що утворюються у складі промислових відходів, відносяться до I – III класу небезпеки, що підлягають передачі спеціалізованим підприємствам на переробку/утилізацію.

У складі комунальних відходів села утворюються:

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг.

										Аркуш
										49
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ				

– тверді відходи, зокрема: тверді побутові відходи (ТПВ), крупно-габаритні ремонтні та будівельні відходи, специфічні відходи (лікарні, ветеринарної амбулаторії, установ сфери послуг), небезпечні відходи у складі ТПВ (ртутевміщуючі відходи, батарейки й побутові акумулятори, відходи електронного обладнання тощо), ресурсоцінні відходи (полімерні, відходи скла, відходи паперу й картону, металеві відходи);

– рідкі побутові відходи, що утворюються при експлуатації децентралізованої системи каналізації села (вигрібні ями й септики).

Згідно даних “Програми поводження з твердими побутовими відходами у Гадяцькому районі на 2017- 2021 роки” на території Гадяцького району в середньому населення, разом з промислово-господарським комплексом створюють щорічно біля 38 тис. м³ (по даним Комплексної програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017-2021 роки – 87,25 м³/рік) твердих побутових відходів, з яких централізованим збором та захороненням охоплено лише 25,0 тис. м³ (65 %), решта вивозиться стихійно. В селі Рашівка в середньому щорічно створюється 627 т/рік твердих побутових відходів (не враховано стихійні звалища).

Відповідно до “Комплексної програми поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017-2020 роки” “Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру Полтавської області за 2018 рік” на території Рашівської сільської ради на відстані 645 мВі. від південної околиці села Рашівка, розташоване звалище твердих побутових відходів. Площа звалища 1,3358 га, призначення- відходи діяльності установ громадського харчування, технічного обслуговування і ремонту обладнання, приладів та виробів, відходи комунальні й аналогічні, неспецифічні промислові та інші (4 класу небезпеки). На звалище виготовлена технічна документація із землеустрою, отримано Державний акт на право постійного користування даною земельною ділянкою, паспорт місця видалення відходів відсутній.

Згідно кадастрового плану земельна ділянка під звалищем ТПВ знаходиться на півдні від с. Рашівка, і має кадастровий номер – 5320485501:01:002:0168.

Згідно детального натурального обстеження звалища ТПВ Рашівської сільської ради було встановлено що використання площі відведеної земельної ділянки ведеться не раціонально. На серпень 2018 року фактична площа зайнята під звалище ТПВ становила 0.7 га. Розміщення відходів здійснюється вздовж усієї території ділянки і безсистемно. Відсутні дренажні канали, необхідні для попередження витоку поверхневого стоку під час опадів за межі відведеної ділянки звалища.

Поточний облік відходів, що вивозиться на звалище, належним чином не ведеться. За експертними розрахунками (станом на 01.08.2018) стан звалища ТПВ Рашівської сільської ради має такий вигляд:

- орієнтована зайнятість площі звалища, становить близько 50% від відведеної площі (6679 м²);

- товщина шару складування відходів у різних місцях коливається в межах 0,5-1,2м, середня товщина шару дорівнює 0,8м;

- середня щільність відходів на звалищі 0,4 т/м³ (при коливанні щільності від 0,3 т/м³ до 0,6 т/м³).

- Фактична кількість видалених відходів орієнтовно складає 2137,3 тонн. При умові збереження фактичної динаміки заповнення звалища ТПВ Рашівської сільської ради, за результатами детального натурального обстеження серпня 2018 року, термін експлуатації звалища як тимчасового об’єкту становить 3,5-4 роки (орієнтовно до середини 2022 року).

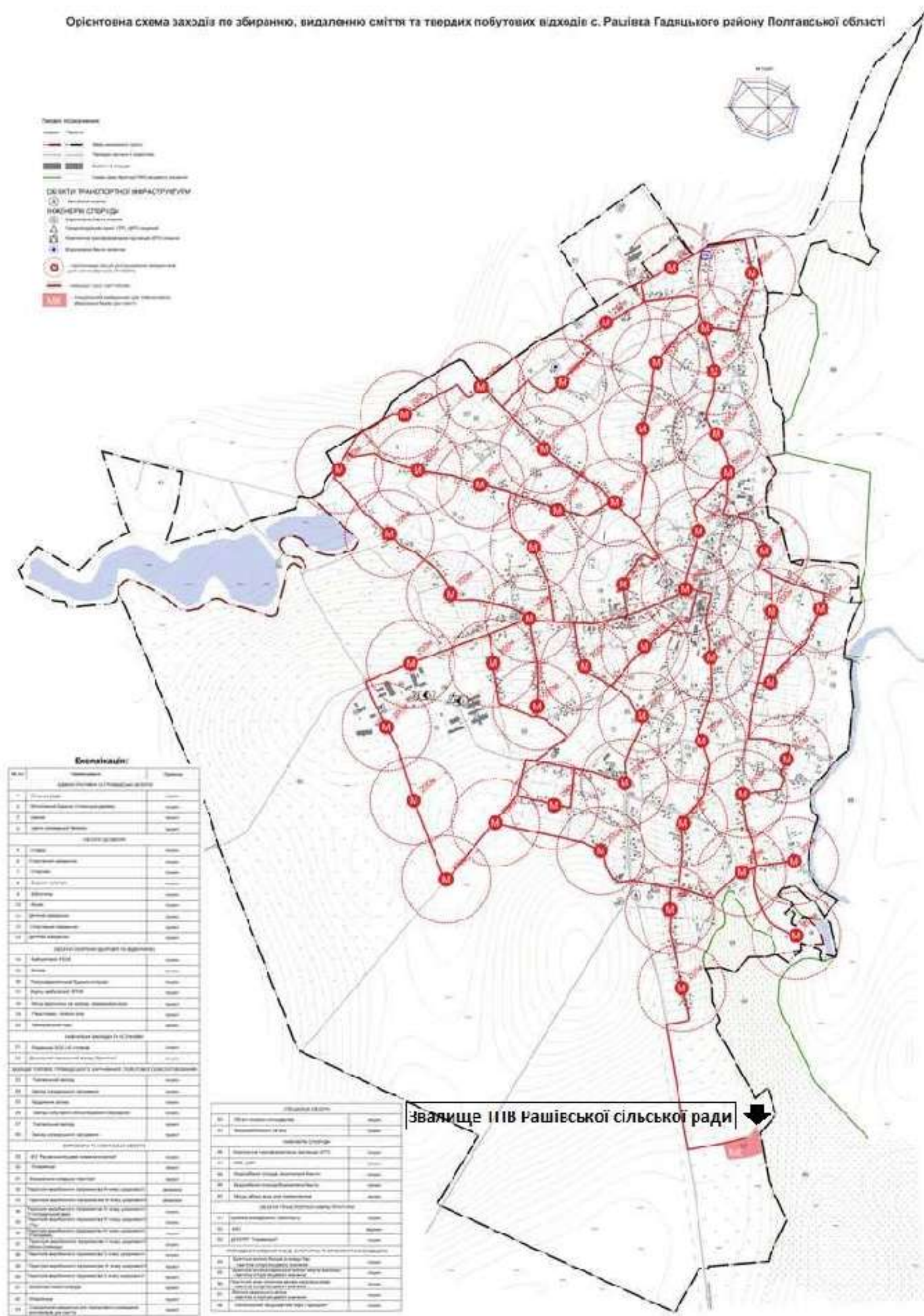
Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
Інв. № ориг.						Аркуш
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

На даний час на території села Рашівка збирання сміття проводиться безконтейнерним методом. Мешканці населених пунктів проводять збирання ТПВ у поліетиленові пакети, мішки та ємкості з послідующим завантаженням у спецавтотранспорт. Вивезення сміття проводиться згідно складених договорів на вивезення ТПВ з КП «Сервіс» Гадяцької районної ради».

На виконання програми «Програми поводження з твердими побутовими відходами у Гадяцькому районі на 2017- 2021 роки» Для централізованого збору, вивозу та утилізації ТПВ в районі проводиться певна організаційна робота, а саме: на території двадцяти чотирьох сільських рад та однієї громади району заключено договори зі спеціалізованим підприємством (КП «Сервіс»), яке буде надавати послуги з перевезення ТПВ, встановлюються контейнери для збору твердих побутових відходів.

Орієнтовна схема заходів по збиранню, видаленню сміття та твердих побутових відходів с. Рашівка Гадяцького району Полтавської області

Інв. № ориг.	Замість інв. №
	Підпис та дата

Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							51

Мешканці домогосподарств приватного сектору здійснюють часткове захоронення та переробку (спалення, перепрівання та перетворення на гній) побутових відходів самостійно в своїх садибах. Відсутність організації збирання ТПВ в приватному секторі призводить до утворення стихійних звалищ в урочищах, балках, ярах, це становить екологічну небезпеку, оскільки стічні води, насичені забруднюючими речовинами, потрапляють у водні об'єкти та верхні водоносні горизонти.

На виконання програми "Програми поводження з твердими побутовими відходами у Гадяцькому районі на 2017- 2021 роки" Для централізованого збору, вивозу та утилізації ТПВ в районі проводиться певна організаційна робота, а саме: на території двадцяти чотирьох сільських рад та однієї громади району заключено договори зі спеціалізованим підприємством (КП "Сервіс"), яке буде надавати послуги з перевезення ТПВ, встановлюються контейнери для збору твердих побутових відходів.

Одним із важливих елементів Програми є проведення поетапної контейнеризації населених пунктів району, яка передбачає визначення необхідної кількості контейнерів із умови повного унітарного (змішаного збору ТПВ), поступового впровадження роздільного збору відходів.

Практика застосування контейнерів для збирання ТПВ доказала доцільність використання стаціонарних сміттєзбірних контейнерів ємністю 0,75 м³ та ємністю 1,1 м³ (так званий європейський).

У рамках розробки Програми була визначена потреба в контейнерах для кожного населеного пункту й відповідно для кожного району Полтавської області. Кількість контейнерів визначалася з урахуванням:-вимог Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 № 145 «Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць» та Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.08.2011 № 133 «Про затвердження Методики роздільного збирання побутових відходів»; затверджених органами місцевого самоврядування норм накопичення ТПВ на 1 людину в рік й виконаних на їх основі розрахунків обсягів утворення змішаних твердих побутових відходів.

В рамках розробки Генерального плану була визначена потреба в контейнерах для кожного населеного пункту Гадяцького району, зокрема для села Рашівка - 8 баків по 0,75м³, що є недостатнім, проектом генерального плану запропоновано близько 50 місць розташування майданчиків для сміттєзбірників, із розрахункового радіусу доступності 200 м (Орієнтовна схема заходів по збиранню, видаленню сміття та твердих побутових відходів с. Рашівка Гадяцького району Полтавської області).

В Гадяцькому районі розроблена та затверджена «Схема санітарного очищення населених пунктів Гадяцького району».

Схемою передбачається створення у Гадяцькому районі комплексної системи поводження з побутовими відходами, яка буде включати їх роздільне збирання та вивезення, сортування та перероблення, а також захоронення на полігоні лише не перероблюваного залишку.

Стратегія поводження з побутовими відходами в сільських населених пунктах Гадяцького району Полтавської області розділена на два етапи:

На 1-у чергу Схеми (2018-2022 рр.) виділяється перехідний період (2018-2019 рр.) і основний період (2020-2022 рр.). В перехідний період впроваджується система, при якій в сільських населених пунктах органічні відходи (харчові відходи, трава, бур'ян, листя, гілки дерев тощо) не приймаються у контейнери для ТПВ і не вивозяться, а компостуються мешканцями в місцях утворення, а всі побутові відходи

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						52
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

(крім органічних компонентів, придатних для компостування) збираються у два контейнери і вивозяться;

В основний період (2020-2022 рр.) передбачається створення комплексу з управління відходами та будівництво сортувальної станції з ручною сортувальною лінією для відбору втор сировини (сортувальна станція).

2) На 2-у чергу Схеми (2023-2037 рр.) - передбачається реконструкція сортувальної станції та перетворення її на сортувально-перевантажувальну станцію з будівництвом перевантажувальної станції; пізніше (2020-2022 рр.) – на сортувальну станцію комплексу для ТПВ.

Всі тверді побутові відходи (крім органічних компонентів, придатних для компостування) збираються в один контейнер і вивозяться на сортувально-перевантажувальну станцію, яка буде створена в результаті реконструкції сортувальної станції.

Для проведення розрахунків з обсягів перевезень відходів в Схемі санітарного очищення територія населених пунктів Гадяцького району умовно поділена на 9 субрегіональних зон (територіальних громад), у тому числі субрегіональна зона с. Лисівка-Рашівка-Сари

Схемою передбачається, що в період 2018-2019 р. на тимчасові субрегіональні полігони будуть вивозитися змішані побутові відходи без органічних компонентів, а з 2020 року, при умові спорудження сортувальної станції на полігон буде вивозитись лише несортований залишок.

Комплексною програмою поводження з твердими побутовими відходами у Полтавській області на 2017-2021 роки в населених пунктах Гадяцького району визначено 9 звалищ ТПВ, які планується залишити в тимчасовій експлуатації, зокрема на території Рашівської сільської ради. Дуже важливим є процес впорядкування звалища згідно вимог чинного законодавства (обвалування ґрунтозахисними спорудами, збір вихідних даних та виготовлення проектно-технічної документації зокрема паспортизації.).

Виходячи із специфіки утворення відходів на території с. Рашівка, відходи, що представляють цінність як вторинна сировина, представлені ресурсоцінними компонентами твердих побутових відходів та комунальних відходів, а також відходами тари й пакувальних матеріалів, які утворюються у виробничому, громадському й торговельному секторах.

Система роздільного збирання ресурсоцінних відходів в с.Рашівка на даний час відсутня.

Стан здоров'я населення

На стан здоров'я людей впливають всі складові довкілля – повітря, вода, ґрунти та інші. Показники захворюваності населення і смертності залежать від великої кількості факторів – техногенних, соціальних, економічних, екологічних, тощо.

За даними Департаменту охорони здоров'я Полтавської ОДА показники захворюваності та поширеності хвороб серед всього населення області протягом останніх років є стабільними із незначним коливанням. Характер виникнення тих чи інших захворювань у населення різниться в залежності від географічного розташування населеного пункту.

Згідно інформації, наданої Департаментом охорони здоров'я Полтавської ОДА на території Гадяцького району Полтавської області про стан захворюваності населення, віковий та статевий склад хворих у 2018 році мають наступний вигляд:

Інв. № ориг	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						53
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата	

Показники	Звіт за 2018	на 1 тис.
Захворюваність дорослого населення	23228	530,2
в т. ч.	2393	54,6
Хвороби системи кровообігу		
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	1455	33,2
Злоякісні новоутворення	469	10,7
Активний туберкульоз	27	0,5
Хвороби органів дихання	10291	234,9
Хвороби органів травлення	765	17,5
Смертність населення з основними причинами на 1 тисячу населення, всього	683	
в т. ч. хвороби системи кровообігу	518	
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	29	
Новоутворення	64	
Материнська смертність на 1 тисячу живонароджених	-	
Смертність дітей до 1 року життя на 1 тисячу живонароджених	-	
Народжуваність, тис.	6,3	
Смертність, тис	19,9	

Оснoву структури поширеності хвороб серед усього населення Гадяцького району у 2018 році формували: хвороби органів дихання (44,3%), хвороби системи кровообігу (10,29%), травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин (6,26%), хвороби органів травлення (3,29%), злоякісні новоутворення (2,02%), та інші. Разом ці класи хвороб склали 62,87%.

Згідно із інформації щодо картини захворюваності в населених пунктах Рахівської сільської ради статистичні показники стану здоров'я населення мають наступний вигляд.

Показники	Звіт за 2018	Прогноз на 2019
Захворюваність дорослого населення всього	832	850
в т. ч.	577	533
Хвороби системи кровообігу		
Злоякісні новоутворення	4	4
Активний туберкульоз	-	-
Хвороби органів дихання	63	68
Хвороби органів травлення	179	185
Смертність населення з основними причинами всього	46	45
в т. ч. хвороби системи кровообігу	43	38
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	2	2
Новоутворення	3	4
Очікувана тривалість життя при народженні, роки, у т.ч.	74	75
Чоловіки	68	70
Жінки	79	80
Народжуваність	8	7
Смертність	46	40

Замість інв. №

Підпис та дата

Інв. № ориг

Аркуш

CEO-П-ПЗ

54

Зм. Кіл. Аркуш № док Підпис Дата

Оснoву структури поширеності хвороб серед населення Рашівської сільської ради у 2018 році формували: хвороби системи кровообігу (62,71%), хвороби органів травлення (21,76) та хвороби органів дихання (8%). Разом вищезазначені класи хвороб склали 92,4 % первинної захворюваності серед всього населення сільської ради.

Слід зазначити, що на сьогодні основним чинником впливу на захворюваність населення є не фактор стану довкілля під впливом діяльності підприємств-забруднювачів, а соціально-побутові фактори: низький рівень життя та санітарної культури, недостатнє й неякісне харчування значних прошарків населення, зростання кількості безробітних; недоступність медичної допомоги та ліків; недоліки в організації та координації здійснення профілактичних заходів, а також у роботі органів і закладів охорони здоров'я; недостатнє фінансування як усієї системи охорони здоров'я, так і окремих її напрямків; занедбана матеріальна база та обладнання.

Державні будівельні норми передбачають, що мережа лікувально-профілактичних закладів формується у межах адміністративного району на міжселенній основі. До неї входять центральна районна лікарня, районні та дільничні лікарні, лікарські амбулаторії, а також фельдшерсько-акушерські та фельдшерські пункти, центральні районні аптеки, госпрозрахункові аптеки загального типу, аптечні кіоски та аптечні пункти I та II груп, профілакторії та санаторії.

З метою забезпечення населення первинною медичною (медико-санітарною допомогою), в населеному пункті розміщено амбулаторію загальної практики сімейної медицини.

Поточні проектні рішення враховують розроблену на даний час містобудівну документацію (детальний план території) для розміщення нового корпусу амбулаторії в центральній частині села Рашівка на вул. Миру.

Проектним містобудівним рішенням передбачається будівництво амбулаторії загальної практики сімейної медицини монопрактики на двох лікарів для обслуговування 3343 чоловік (3 населених пункти).

Додатково потрібно враховувати, що місткість та організаційна структура лікувально-профілактичних закладів має визначатися завданням на проектування за узгодженням з установами охорони здоров'я.

Прогнозні зміни стану довкілля та здоров'я населення.

Ймовірний майбутній розвиток с. Рашівка, якщо проект генерального плану не буде затверджений.

У випадку, якщо проект генерального плану не буде затверджений дані стратегічні цілі не будуть досягнуті, це призведе до:

значного зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення;

- зростання рівню забруднюючих речовин, що надходять в атмосферне повітря з подальшим погіршенням його стану на території населеного пункту;
- погіршення гідрологічного та санітарно-екологічного стану поверхневих водойм;
- подальшого заболочування місцевості з втратою земельних угідь та розповсюдження небезпечних отруйних і кровососних комах переносників різних, досить небезпечних інфекцій;
- потрапляння до верхніх водоносні горизонтів неочищених стічних вод;
- неконтрольованого утворення та накопичення тверди побутових

Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
Інв. № ориг.						55
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

відходів з утворенням нових стихійних звалищ;

- значним погіршенням комфортного проживання населення у ССЗ кладовищ та сільськогосподарських підприємств, підприємств.

- погіршення стану доступності медичної допомоги мешканців сіль-ради.

Серед найважливіших чинників, що можуть призвести до екологічної загрози є показники зростання обсягів утворення та накопичення відходів.

У майбутньому, зі збільшенням кількості житлової забудови та підприємств виробничо-комунального сектору без належної системи очисних споруд, без оптимізації розміщення нових суб'єктів виробничої діяльності з урахуванням екологічних вимог, рівень забруднюючих речовин, що надходять в атмосферне повітря, буде постійно зростати. Водночас, якщо проект генерального плану не буде впроваджений, а нові рішення щодо розбудови вулично-дорожньої мережі не будуть реалізовані, рівень комфортного проживання в населеному пункті буде знижуватись.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
									56
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

СЕО-П-ПЗ

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Поточний стан довкілля характеризується відносно високими показниками, але через відсутність природоохоронних заходів та системного підходу, раціонального використання та відновлення природних ресурсів, зазнає негативного впливу від техногенного навантаження.

За результатами аналізу поточного стану атмосферного повітря, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я територіями, які підлягають впливу забрудненого атмосферного повітря, є наступні:

1) територіями, які, перш за все, зазнають негативного впливу в наслідок надходження в атмосферу вихлопних газів від автомобільного транспорту, розташовані вздовж основних транспортних магістралей села, а це зони житлової забудови, передусім, у центральній, та південно-західній частинах села;

2) території житлової забудови, що розташовані навколо підприємств зернопереробної промисловості, за рахунок неефективного очищення пилогазових викидів, використання важкої техніки, та використання застарілого обладнання ПГОУ.

За результатами аналізу поточного стану водних ресурсів, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я територіями, які ймовірно зазнають впливу, є наступні:

1) територіями, які перш за все, зазнають негативного впливу в наслідок загрозливого стану поверхневих водотоків села Рашівка, є:

- зони формування підземних питних водоносних горизонтів, , що входять до басейну р. Псел та р. Рашівка;
- водоохоронні зони, а саме видове біорізноманіття цих зон;
- сільськогосподарські угіддя, що знаходяться в зоні потенційного затоплення в результаті весняних паводків;

2) зони житлової забудови, які залишаються не забезпеченими централізованим водопостачанням та водовідведенням та у яких перший водоносний горизонт є джерелом питного водопостачання;

3) зони території села Рашівка, зокрема зони житлової забудови, які потенційно потрапляють на територію СЗЗ кладовищ та МТФ;

4) промислові зони села Рашівка.

За результатами аналізу поточного стану земельних ресурсів та екзогенно-геологічних процесів, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я територіями, які ймовірно зазнають впливу, є наступні:

1) територіями, які перш за все, зазнають негативного впливу в наслідок розвитку процесів підтоплення та зсувних процесів є:

- садибні ділянки, що розташовані вздовж русла р. Псел (Схема інженерної підготовки та захисту територій с. Рашівка) а саме садибні ділянки на вулицях Набережна, Набережний Поділ, Ставкова.

- проектна територія зелених насаджень загального користування у східній частині села як потенційна зона рекреації;

- погіршує умови життєдіяльності людей, земельні ділянки яких підпадають під дану зону ураження;

- призводить до втрати потенційних рекреаційних ресурсів села;

Замість інв. №							Аркуш
Підпис та дата							57
Інв. № ориг.							СЕО-П-ПЗ
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата		

- призводить до фінансових втрат населення.

За результатами аналізу поточного стану системи управління відходами, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я територіями, які ймовірно зазнають впливу, є наступні:

1) території, які перш за все, зазнають негативного впливу в наслідок стихійного вивезення відходів, що утворюються в селі Рашівка поза звалище

2) територія села Рашівка, яка не охоплена послугою із збирання відходів (де не здійснюється централізований збір ТПВ), що призводить до появи стихійних сміттєзвалищ.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
									58
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

СЕО-П-ПЗ

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

Під час розробки звіту про стратегічну екологічну оцінку були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

В рамках даної роботи були визначені ключові екологічні цілі та завдання, їх відношення до містобудівної документації, та визначені можливості їх врахування при розробленні проектних рішень проекту генерального плану.. На основі аналізу екологічної ситуації та проектних рішень, прийнятих у проекті генерального плану були визначені ключові актуальні питання, що потребують оцінки.

У таблиці нижче наведено ключові потенційні екологічні проблеми і ризики, яким була приділена особлива увага під час оцінки проектних рішень.

Основні ризики	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, визначені проектом генерального плану
Забруднення атмосферного повітря	Викиди забруднюючих речовин стаціонарними та пересувними джерелами	Магістральні вулиці, ділянки виробничого призначення та с/г підприємств	Розвиток вулично-дорожньої мережі села, будівництво обхідної автодороги; модернізація існуючих об'єктів тепло-енергопостачання, впровадження теплових установок сучасного типу з використанням природних джерел енергії
стан водного басейну	Скид поверхневого стоку, що формується на території села без очистки; погіршення гідрологічного режиму річки незадовільний технічний стан дренажних систем вигрібних ям, відсутність схеми (заходів) вивозу РПВ.	сельбищна територія, заплави річки	Розвиток системи каналізації; виконання комплексу гідротехнічних заходів; ландшафтне упорядкування прибережних територій водойми з організацією рекреаційних зон

Інв. № ориг. Підпис та дата. Замість інв. №

Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата

Основні ризики	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, визначені проектом генерального плану
	Відсутність встановлених меж прибережних захисних смуг на водоймах в межах села	Річка Псел; Річка Рашівка	Надання пропозицій щодо встановлення ПЗС річки
Наявність ділянок, що зазнають підтоплення, можливого затоплення повеневими водами 1%-ї забезпеченості	Погіршення санітарно-гігієнічних умов території та приміщень, можливе ушкодження будівель садибної забудови	Призаплавні території	Виконання комплексу заходів з інженерного захисту території
Наявність ділянок лісу, де існує небезпека низових пожеж (горінням сухого трав'яного покриву, лісової підстилки і підліску без захоплення крон дерев), спалювання сухого листя на території домогосподарств	Періодичне забруднення атмосферного повітря токсичними продуктами горіння	Сельбишні лісові ділянки, лісові масиви, розташовані поблизу села, шляхів електромереж, ділянки в межах сельбищної зони	Виконання комплексу протипожежних заходів
Біорізноманіття	Недостатність впорядкованих рекреаційних зон за наявності неорганізованих місць відпочинку на водоймі	Території заплав річки	Створення рекреаційно-громадського центру, з ландшафтною організацією прибережної ділянки
	Скорочення площ зелених насаджень в межах села; потреба в збереженні цінних ландшафтів та розвитку місцевої схеми формування екомережі	Локальні ділянки в межах сельбищної зони	Резервування ділянок цінних природних комплексів з метою можливості їх подальшого заповідання та створення ПФЗ

Замість інв. №	
Підпис та дата	
Інв. № ориг.	

									Аркуш
									60
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ			

Як зазначено у наведеній вище таблиці, декілька екологічних ризиків мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так я на стан здоров'я населення.

Серед важливих проблем можна виділити наступні:

Забруднення повітря відбувається за рахунок викидів від стаціонарних і пересувних джерел. Також додатковим фактором короткочасного впливу але надзвичайно шкідливого на стан повітря є лісові пожежі, які періодично виникають за певних метеорологічних або антропогенних умов. Сезонне спалювання сухої трави, опалого листя та інших рослинних залишків. Дані ризики є основними серед потенційних впливів на стан здоров'я населення.

Забруднення поверхневих вод обумовлене скидами забруднених стічних вод у водойму підприємствами та домогосподарствами, що розташовані в межах басейну р. Рашівка, та р. Псел відсутність мережі каналізації дощових вод та їх скидання у поверхню водойми без очищення.

Наявність ділянок що зазнають підтоплення та можливого затоплення повеневидами водами 1%-ї забезпеченості погіршують санітарний стан територій та приміщень ускладнюючи їх обслуговування. Можливість проходження паводків 1%-ї забезпеченості створюють ризики матеріальних втрат для житлової забудови, що розташована в межах зони затоплення.

До ризиків зниження біорізноманіття на даній території можна віднести: дуже повільне, і як наслідок неефективне, виконання заходів Регіональної програми охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017–2021 роки («Довкілля–2021»); наявність стихійних сміттєзвалищ.

Серед чинників, що впливають на захворюваність та здоров'я населення, виділяються наступні: соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо); генетичні; стан навколишнього природного середовища (що обумовлюється як природними так і антропогенними факторами); наявність та рівень системи охорони здоров'я. Відповідно досліджень науковців за інтенсивністю впливу різних чинників виділяються наступні залежності. На чинники соціально-економічного характеру, до яких відносяться паління, вживання наркотиків, зловживання алкоголем, праця в шкідливих умовах, нераціональне харчування, стреси, гіподинамія, незадовільні побутові умови припадає 51-52% загального впливу. Чинник стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплює 20-21% впливу.

Генетично-біологічні фактори (спадковість, стать тощо) впливають на 19-20%. На групу факторів, пов'язаних із обсягом і якістю медичного обслуговування (забезпеченість об'єктами медичної інфраструктури та фахівцями, своєчасність та якість лікування, вакцинація, періодичність медичних обстежень, державне фінансування медичної сфери тощо) припадає 8-9% впливу.

Таким чином, серед ризиків впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування можна віднести: якість атмосферного повітря на ділянках впливу автотранспорту, недостатнє забезпечення об'єктами обслуговування, зокрема закладами охорони здоров'я, дошкільної та загальної середньої освіти, об'єктами фізкультурно-оздоровчого, рекреаційного, туристичного спрямування.

Станція (підстанція) екстреної (швидкої) медичної допомоги – відсутня. Також недостатній рівень забезпечення територіями спортивних та фізкультурно-оздоровчих споруд.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						61
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Стан навколишнього природного середовища сільської ради можна охарактеризувати, як задовільний, оскільки на його території відсутні підприємства важкої промисловості, газовидобувна промисловість має значну, але не критичну частку в забрудненні атмосферного повітря с. Рашівка. Так до найбільших забруднювачів атмосферного повітря від стаціонарних джерел забруднення на території Гадяцького району відносять сільськогосподарські підприємства.

Також значне забруднення відбувається утворенням відходів (більше 99% відсотків від загального обсягу утворення відходів належить до IV), головними забруднювачами на території села є присадибні ділянки, приватні малі, середні і великі фермерські господарства, зокрема ТОВ «Нове життя» (відходи тваринного походження та змішані харчові відходи, відходи рослинництва, тваринні екскременти, сеча ті гній, тверді побутові відходи) і Рашівське фермерське господарство.

Використання отрутохімікатів і пестицидів за допомогою авіації у 2017 році не проводилося. Крім того, має місце недотримання принципів сівозміни для збереження родючості ґрунтів.

Прогноз розвитку структури господарства с. Рашівка ґрунтувався на показниках економічного розвитку Полтавської області, Гадяцького району, Рашівської сільської ради, матеріалах Схеми планування Полтавської області. При цьому до уваги брались особливості розвитку та функціонування окремих галузей господарства, прогнозна чисельність і структура населення села.

В останні роки на території України, зокрема у Полтавській області, намітилася тенденція збільшення обсягів виробництва і переробки сільськогосподарської продукції. Причому, відкриття нових сільськогосподарських підприємств здійснюється як шляхом будівництва нових комплексів так і реконструкцією комплексів і підприємств, збудованих за радянських часів. Основний напрямок виробництва сільськогосподарської продукції в селі - можливість вирощування сільськогосподарських культур. Нової якості повинні набути розподільчі сфери (торгівля, матеріально-технічне постачання і збут). Крім іншого, завдяки розташуванню села у безпосередній близькості до ріки Псел та відсутності поблизу виробничої інфраструктури яка б істотно впливала на оточуюче природне середовище у с. Рашівка доцільно розвивати рекреаційну діяльність.

Аналіз сучасного екологічного стану р. Рашівка свідчить, що негативні процеси на річці тривають. Зокрема, річка замулена, заросла болотною рослинністю та чагарниками, втратила своє природне значення. Вона не має дренажної спроможності, в результаті чого заплавні землі заболочені й підтоплені та не використовуються в сільському господарстві. Через заболоченість русла і заплавних земель не створюються водоохоронні прибережні смуги, вони знаходяться в незадовільному санітарному та гідромеліоративному стані. В літньо-осінній період річка значно міліє, місцями зовсім пересихає.

На території річки Псел відбуваються певні негативні процеси, а саме: Підмивання берегу річки, підтоплення прибережної території у весняно-літній період, поширення зелених водоростей в літній період, та поширення очеретяної рослинності в прибережній смузі, що зменшує рекреаційний потенціал даних водойм.

Виробничі території.

На даний момент виробничі об'єкти розташовані по всій території населеного пункту.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						62
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Водопостачання

На даний час на території села Рашівка актуальною проблемою залишається водопостачання якісною водою населення селітебних територій.

Значна кількість хвороб людини пов'язана з незадовільною якістю питної води і порушенням санітарно-гігієнічних норм водопостачання. Питна вода та її якість істотно впливають на всі фізіологічні та біохімічні процеси, що відбуваються в організмі людини, на стан її здоров'я. У відповідності до вимог ДСанПіНу 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» питна вода призначена для споживання людиною, повинна відповідати таким гігієнічним вимогам: бути безпечною в епідемічному та радіаційному відношенні, мати сприятливі органолептичні властивості та нешкідливий хімічний склад.

Так за результатами моніторингу МОЗ щодо вмісту нітратів у воді нецентралізованих джерел водопостачання, зокрема колодязів та каптажів, вода з яких використовується для споживання дітьми віком до 3-х років, і попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей, у 2017-2018 роках спостерігається зростання кількості проб води з відхиленнями від норм за вмістом нітратів і за мікробіологічними показниками. Так з у 2018 році було досліджено 21972 проби питної води з громадських колодязів (у 2017 – 24476) з них не відповідали нормативам – 10288 – 46,8% (у 2017 – 9692 – 39,6%), у тому числі обстежено було на вміст нітратів у 2018 році – 18402 проб (у 2017 – 21314), з них не відповідали нормативам за вмістом нітратів – 7396 – 40,2% (у 2017 – 7053 – 33,1%), за мікробіологічними показниками досліджено 22176 проб (у 2017 – 23378), з них не відповідає нормативам – 6842 – 30,8% (у 2017 – 6496 – 27,8%). Кількість досліджених проб питної води з індивідуальних колодязів за санітарно-хімічними показниками – 40448 проб (у 2017 – 40929), з них не відповідали нормативам – 12562 – 31,0% (у 2017 – 13889 – 33,9%), у тому числі на вміст нітратів – 37856 (у 2017 – 39581), з них не відповідає нормативам за вмістом нітратів – 10882 – 28,7% (у 2017 – 11815 – 29,9%), за мікробіологічними показниками досліджено 16863 проби (у 2017 – 9297), з них не відповідало нормативам 4660 – 27,6% (у 2017 – 1876 – 20,2%).

Пріоритетом для покращення якості питної води є: будівництво, оновлення та удосконалення систем водопостачання, упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання на водозаборах, будівництво і реконструкція водоочисних систем з використанням нових технологій.

Незмінними властивостями води залишаються колір, смак, запах. Прозорість питної води повинна бути не менше 30 см. Забарвлення води, як і її каламутність є неприйнятною.

Під час підготовки та розробки генерального плану с. Рашівка було виявлено головні завдання задля забезпечення сталого розвитку системи водопостачання, а саме:

- відсутність централізованого водопостачання села Рашівка;
- недостатня кількість артезіанських свердловин;
- відсутність моніторингу якості води в шахтних та трубчастих колодязях;
- відсутність системи обліку витрат води.

Вирішення даних завдань призведе до забезпечення гарантованих Конституцією України прав громадян на достатній життєвий рівень та екологічну безпеку шляхом забезпечення питною водою в необхідних обсягах та відповідно до встановлених нормативів. Результатом вирішення завдань генерального плану села планується реконструкція водонапірних башт, встановлення колонки з артезіанською водою в центральній частині села та прокладання водопровідної мережі.

Замість інв. №	Підпис та дата	Інв. № ориг.							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						64
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата				

Дощова каналізація.

Суттєвий вплив на екологічний стан поверхневих водойм має поверхневий стік з території населеного пункту. На сьогодні на території села Рашівка відведення атмосферних (дощових та талих) вод відбувається в основному поверхневим способом у напрямку існуючих понижень, водних об'єктів. Очисні споруди на випуску поверхневого стоку відсутні.

Відсутність організованого відведення поверхневих вод, на всій території села та відсутність очисних споруд дощової каналізації на випусках стоку спричиняє забруднення навколишнього середовища, водних об'єктів та ґрунтів важкими металами та іншими токсичними та канцерогенними речовинами. Джерелами забруднення в основному є викиди автотранспорту, витікання паливо-мастильних матеріалів, продукти руйнування твердого дорожнього покриття. Дані процеси призводять до подальшого росту ерозійних процесів ґрунтів, до локального затоплення території в період інтенсивних опадів, перезволоження ґрунтів, пониження їх несучих властивостей, підвищення рівня ґрунтових вод і як наслідок підтоплення територій.

Території з природоохоронним статусом.

Територія Рашівської сільської ради безпосередньо межує з об'єктами природно-заповідного фонду, а саме з територіями Гадяцького національного природного парку. Також у безпосередній близькості знаходяться 2 кладовища та територія виробничих підприємств III, IV (млин-олійниця, пилорама) і V класу шкідливості санітарно-захисні зони яких частково накладаються на територію урочища.

З метою збереження територій природно-заповідного фонду виникає необхідність оформлення охоронних зобов'язань, які в подальшому передаються місцевим органам самоврядування для забезпечення дотримання ними природоохоронного законодавства на цих територіях. Охоронне зобов'язання оформляється на підставі Закону України „Про природно-заповідний фонд України”. В охоронному зобов'язанні прописується режим функціонування об'єкту ПЗФ залежно від його категорії (заборона чи обмеження діяльності).

Органи місцевого самоврядування, відповідно до чинного законодавства, забезпечують попередження чи ліквідацію негативних наслідків аварій або іншого шкідливого впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду.

Захворювання сільськогосподарських рослин.

Відповідно до «Паспорту ризику виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру Полтавської області за 2018 рік» на протязі 2018 року, для упередження виникнення хвороб зернових колосових культур, захисту зернобобових культур, проведення заходів боротьби з хворобами цукрових буряків, боротьби зі шкідниками соняшнику та ріпаку, захисту картоплі від фітофторозу та захисту овочевих культур на території Гадяцького району було оброблено площу 17,3 га.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						65
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Питання охорони довкілля все більше і більше набувають важливого політичного значення як у рамках кожної із європейських держав, так і на міжнародному рівні.

Міжнародне співробітництво у галузі охорони навколишнього середовища посідає важливе місце у зовнішньополітичному курсі нашої держави.

В Україні відбувається перехід від економічної до екологічної стратегії розвитку суспільства, основні заходи даної стратегії передбачають підвищення рівня ресурсозбереження держави. Україна має сприятливі природні та кліматичні умови, вигідне географічне розташування і високий природний потенціал. При цьому досить тривалий час неефективна економічна система сприяла нераціональному, виснажливому використанню природних ресурсів.

Виходячи з цього, основним пріоритетом сучасної природоохоронної політики України є раціональне використання природних ресурсів та сприяння розвитку природоохоронних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій.

Також, однією з передумов успішного економічного зростання як на регіональному, так і на місцевому рівні, є збереження та розвиток людських ресурсів. Підвищення якості життя виступає критерієм та необхідною умовою економічного розвитку. Більшість критеріїв, за якими визначається рівень якості життя населення, залишаються під регулюванням державної політики.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, встановлених на державному рівні

Базовими документами на даний час в Україні, що на державному рівні регламентують зобов'язання у сфері охорони довкілля та створення безпечних умов життєдіяльності людей, що повинні враховуватись при прийнятті рішень на місцевому рівні, є:

1. ЗУ "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року";
2. ЗУ "Про охорону навколишнього природного середовища";
3. ЗУ "Про забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення";
4. ЗУ "Про місцеве самоврядування в Україні";
5. ЗУ "Про основи містобудування".

Згідно із ЗУ "Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року" метою національної екологічної політики є стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища України шляхом інтеграції екологічної політики до соціально-економічного розвитку України для гарантування екологічно безпечного природного середовища для життя і здоров'я населення, впровадження екологічно збалансованої системи природокористування та збереження природних екосистем.

Згідно із ЗУ "Про охорону навколишнього природного середовища", у даній сфері визначені завдання, якими регулюються відносини на усіх рівнях в Україні у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
									66
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	СЕО-П-ПЗ

іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною.

ЗУ “Про забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення” регулює суспільні відносини, які виникають у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, визначає відповідні права і обов'язки державних органів, підприємств, установ, організацій та громадян, встановлює порядок організації державної санітарно-епідеміологічної служби і здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні. До основних зобов'язань даного Закону, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

– Стаття 7. Обов'язки підприємств, установ і організацій, а саме: у випадках, передбачених санітарними нормами, забезпечувати лабораторний контроль за виконанням вимог цих норм щодо безпеки використання (зберігання, транспортування тощо) шкідливих для здоров'я речовин та матеріалів, утворюваних внаслідок їх діяльності викидів, скидів, відходів та факторів, а також готової продукції;

– Стаття 11. Об'єкти державної санітарно-епідеміологічної експертизи, а саме: схеми, передпроектна документація, що стосується районного планування і забудови населених пунктів, курортів тощо;

– Стаття 15. Вимоги до проектування, будівництва, розробки, виготовлення і використання нових засобів виробництва та технологій, а саме: планування і забудова населених пунктів, курортів повинна передусім передбачати створення найбільш сприятливих умов для життя, а також для збереження і зміцнення здоров'я громадян;

– Стаття 18. Вимоги до господарсько-питного водопостачання і місць водокористування, а саме: органи виконавчої влади, місцевого самоврядування зобов'язані забезпечити жителів міст та інших населених пунктів питною водою, кількість та якість якої повинні відповідати вимогам санітарних норм. Виробничий контроль за якістю питної води в процесі її добування, обробки та у розподільних мережах здійснюють підприємства водопостачання;

– Стаття 19. Гігієнічні вимоги до атмосферного повітря в населених пунктах, повітря у виробничих та інших приміщеннях, а саме:

▪ атмосферне повітря в населених пунктах, на територіях підприємств, установ, організацій та інших об'єктів, повітря у виробничих та інших приміщеннях тривалого чи тимчасового перебування людей повинно відповідати санітарним нормам;

▪ підприємства, установи, організації та громадяни при здійсненні своєї діяльності зобов'язані вживати необхідних заходів щодо запобігання та усунення причин забруднення атмосферного повітря, фізичного впливу на атмосферу в населених пунктах, рекреаційних зонах, а також повітря у жилих та виробничих приміщеннях, у навчальних, лікувально-профілактичних та інших закладах, інших місцях тривалого чи тимчасового перебування людей, а також вимоги статей 22 – 25, 34, р. VI.

ЗУ “Про місцеве самоврядування в Україні” визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування. До основних зобов'язань даного Закону, що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

– Стаття 25. Загальна компетенція сільських, селищних, міських рад: 38) надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера

Інв. № ориг.	Замість інв. №					Аркуш
	Підпис та дата					
						СЕО-П-ПЗ
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	
						67

екологічного впливу діяльності яких згідно з діючими нормативами включає відповідну територію; 54) вирішення питань у сфері поводження з небезпечними відходами відповідно до законодавства; 55) визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

– Глава 2. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад:

– ст. 30 - 15) затвердження схем санітарного очищення населених пунктів та впровадження систем роздільного збирання побутових відходів; 16) затвердження норм надання послуг з вивезення побутових відходів;

– ст. 33 - 7) визначення території для розміщення відходів відповідно до законодавства; 7¹) здійснення контролю за діяльністю суб'єктів підприємницької діяльності у сфері поводження з відходами; 12) здійснення контролю за додержанням юридичними та фізичними особами вимог у сфері поводження з побутовими та виробничими відходами та розгляд справ про адміністративні правопорушення або передача їх матеріалів на розгляд інших державних органів у разі порушення законодавства про відходи

Згідно ст.19 ЗУ “Про основи містобудування”, що стосується питань забезпечення сталого розвитку населених пунктів, на стадії розробки й реалізації містобудівної документації суб'єкти містобудівної діяльності зобов'язані дотримуватись основних завдань та заходів щодо забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій.

Сталий розвиток населених пунктів створення повноцінного життєвого середовища на основі раціонального використання ресурсів, технологічного переоснащення і реструктуризації підприємств, удосконалення соціальної, виробничої, транспортної, комунікаційно-інформаційної, інженерної інфраструктури.

Однією із складових сталого розвитку є екологічна безпека територій, що передбачає при прийнятті будь-яких рішень стосовно використання території дотримуватись встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня щодо охорони довкілля та забезпечення безпечних умов проживання населення, що потребують врахування при реалізації генерального плану с. Рапівка, визначаються наступними документами:

Стратегією розвитку Полтавської області на період до 2020 року, затвердженою рішенням двадцять шостої позачергової сесії Полтавської обласної ради шостого скликання від 16 січня 2015 року;

Регіональною програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017–2021 роки («Довкілля–2021»), затвердженою рішенням чотирнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 6 березня 2017 року;

Програмою соціально-економічного і соціального розвитку Гадяцького району;
Програмою соціально-економічного розвитку Рапівської сільської ради.

Однією з важливих складових цих документів є організація моніторингу за станом довкілля, головною метою якого є досягнення високого рівня інформаційного забезпечення державного контролю за станом довкілля, прогнозування його змін та надання рекомендацій виконавчим органам для врахування екологічних проблем при

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш	
									СЕО-П-ПЗ	
									68	
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата					

прийнятті управлінських рішень.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони атмосферного повітря, які обов'язкові для виконання при реалізації проекту генерального плану села Рашівка, визначаються наступними базовими документами:

- 1) ЗУ «Про охорону атмосферного повітря»;
- 2) ЗУ «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»;
- 3) Постановою КМУ «Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» від 09.03.1999 №343;
- 4) Постановою КМУ «Про затвердження переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню» від 29.11.2001 № 1598;
- 5) Постановою КМУ «Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря» від 13.12.2001 № 1655;
- 6) Постановою КМУ «Про Порядок розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря» від 13.03.2002 № 299;
- 7) Постановою КМУ «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря» від 13.03.2002 № 300;
- 8) Постановою КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» від 17.09.1996 № 1147.

Одним із найбільш важливих зобов'язань, що обов'язково повинно враховуватись при прийнятті рішень розвитку села Рашівка, зокрема реалізації проекту генплану, є забезпечення належного контролю за станом атмосферного повітря. Питання контролю у галузі охорони атмосферного повітря регламентуються ст.27. Закону України «Про охорону атмосферного повітря», згідно якої контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, посадовими особами цих органів, а також підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Результатом дотримання положень законодавства усіма суб'єктами господарювання є якісний стан атмосферного повітря, а значить відповідний рівень забруднення повітря. Процедура спостереження й оцінки стану атмосферного повітря регулюється Постановою КМУ «Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» від 09.03.1999 р. №343. Згідно даної Постанови: - «моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря проводиться з метою отримання, збирання, оброблення, збереження та аналізу інформації про рівень забруднення атмосферного повітря, оцінки та прогнозування його змін і ступеня небезпечності та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень у галузі охорони атмосферного повітря».

Враховуючи вищенаведені документи, та з метою охорони атмосферного повітря Рашівської сільській раді Гадяцького району Полтавської області та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України, відповідно до ЗУ «Про охорону атмосферного повітря» зобов'язати підприємства, установи, організації та громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря та діяльність яких пов'язана з впливом фізичних та біологічних факторів на його стан, наступне:

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами

Замість інв. №						Аркуш					
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ	69				
Інв. № ориг.						Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата

екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, дозволами на викиди забруднюючих речовин тощо;

- вживати заходів щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів;

- забезпечувати безперебійну ефективну роботу і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів і зменшення рівнів впливу фізичних та біологічних факторів;

- здійснювати контроль за обсягом і складом забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, і рівнями фізичного впливу та вести їх постійний облік;

- заздалегідь розробляти спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і вживати заходів для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря;

- забезпечувати здійснення інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок;

- забезпечувати розроблення методик виконання вимірювань, що враховують специфічні умови викиду забруднюючих речовин;

- використовувати метрологічно атестовані методики виконання вимірювань і повірені засоби вимірювальної техніки для визначення параметрів газопилового потоку і концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та викидах стаціонарних і пересувних джерел;

- здійснювати контроль за проектуванням, будівництвом і експлуатацією споруд, устаткування та апаратури для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин і зниження впливу фізичних та біологічних факторів, оснащення їх засобами вимірювальної техніки, необхідними для постійного контролю за ефективністю очищення, дотриманням нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів та інших вимог законодавства в галузі охорони атмосферного повітря;

- своєчасно і в повному обсязі сплачувати екологічний податок.

Виконання заходів щодо охорони атмосферного повітря не повинно призводити до забруднення ґрунтів, вод та інших природних об'єктів.

Для забезпечення екологічної безпеки, створення сприятливого середовища життєдіяльності, запобігання шкідливому впливу атмосферного повітря на здоров'я людей та навколишнє природне середовище на території села Рашівка вживати заходів щодо регулювання викидів найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, перелік яких встановлений ПКМУ від 29.11.2001 №1598

За поданням структурного підрозділу облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища і центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, органи місцевого самоврядування з урахуванням особливостей екологічної ситуації регіону, населеного пункту можуть додатково встановлювати перелік забруднюючих речовин, за якими здійснюється регулювання їх викидів на відповідній території.

За поданням структурного підрозділу облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища і центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, органи місцевого самоврядування, у разі перевищення нормативів екологічної безпеки, на відповідній території затверджують відповідно до ЗУ "Про

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг

						СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							70
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док	Підпис	Дата		

охорону атмосферного повітря” програми оздоровлення атмосферного повітря, здійснюють заходи щодо зменшення забруднення атмосферного повітря.

Рашівській сільській раді та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України дозволяти провадження діяльності, на території населеного пункту, суб’єктами господарювання, об’єкти яких здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, виключно за умови наявності дозволу, виданого суб’єкту господарювання, об’єкт якого належить до другої або третьої групи, структурним підрозділом облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, а для об’єктів які належать першій групі, що взяті на державний облік і мають виробництва або технологічне устаткування, на яких впроваджено екологічно безпечні технології та методи керування.

Дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря видаються за умови:

- не перевищення протягом строку їх дії встановлених нормативів екологічної безпеки;
- не перевищення нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел;
- дотримання вимог до технологічних процесів у частині обмеження викидів забруднюючих речовин.

У разі зміни параметрів джерел викидів, їх кількості, кількісного та якісного складу забруднюючих речовин, заходів із зниження їх кількості до зазначених дозволів вносяться зміни.

Якщо за результатами спостережень за станом атмосферного повітря або розрахунковими даними встановлено зони, де внаслідок причин об’єктивного характеру встановлено перевищення нормативів екологічної безпеки, приймається рішення про поетапне зниження викидів забруднюючих речовин підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб’єктами підприємницької діяльності. Тривалість кожного етапу та необхідне зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин на кожному етапі встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, структурним підрозділом облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Рашівській сільській раді та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України обмежувати, тимчасово забороняти (зупиняти) або припиняти відповідно до законодавства господарську чи інші види діяльності, пов’язані з порушенням умов і вимог до викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря і рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на його стан, передбачених дозволами.

Органи місцевого самоврядування, суб’єкти господарювання зобов’язані вживати необхідних заходів для запобігання та недопущення перевищення встановлених санітарними нормами рівнів впливу фізичних та біологічних факторів на середовище життєдіяльності людини.

Викиди забруднюючих речовин, для яких не встановлено відповідних нормативів екологічної безпеки, допускаються у виняткових випадках лише з дозволу, виданого суб’єкту господарювання, об’єкт якого належить до першої групи,

Інв. № ориг.	Замість інв. №					СЕО-П-ПЗ	Аркуш
	Підпис та дата						71
	Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис		Дата

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, а до другої або третьої групи, - структурним підрозділом облдержадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Рашівській сільській раді в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України здійснювати нагляд за наявністю розроблених та погоджених спеціальних заходів щодо охорони атмосферного повітря відповідно до ЗУ "Про охорону атмосферного повітря" підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності, які здійснюють викиди забруднюючих речовин або впливи фізичних та біологічних факторів, що можуть призвести до виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру або до надзвичайних екологічних ситуацій.

У разі виникнення таких надзвичайних екологічних ситуацій керівники підприємств, установ, організацій та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності зобов'язані негайно в порядку, визначеному Законом України "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру", повідомити про це органи, які здійснюють державний контроль у галузі охорони атмосферного повітря, і вжити заходів до охорони атмосферного повітря та ліквідації причин і наслідків його забруднення.

При реалізації проектних рішень генерального плану села Рашівка Гадяцького району Полтавської області, сільській раді та її виконавчим органам врахувати наступне:

Діяльність, спрямована на штучні зміни стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях, може провадитися підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності тільки за дозволами, виданими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Порядок погодження і видачі дозволів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Підприємства, установи, організації та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності зобов'язані відповідно до міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, скорочувати і в подальшому повністю припинити виробництво та використання хімічних речовин, що шкідливо впливають на озоновий шар, а також проводити роботу щодо зменшення викидів речовин, накопичення яких в атмосферному повітрі може призвести до негативних змін клімату.

З метою відвернення і зменшення забруднення атмосферного повітря транспортними та іншими пересувними засобами і установками та впливу пов'язаних з ними фізичних факторів Рашівській сільській раді та її виконавчим органам забезпечити:

- раціональне планування та забудову населеного пункту з дотриманням нормативно визначеної відстані до транспортних шляхів;
- обмеження в'їзду автомобільного транспорту та інших транспортних засобів та установок у сельбищні, курортні, лікувально-оздоровчі, рекреаційні та природно-заповідні зони, місця масового відпочинку та туризму;
- поліпшення стану утримання транспортних шляхів і вуличного покриття;

Інв. № ориг.						СЕО-П-ПЗ	Аркуш
							72
	Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис		Дата
Замість інв. №							
Підпис та дата							

- удосконалення технологій транспортування і зберігання палива, забезпечення постійного контролю за якістю палива на автозаправних станціях;
- впровадження та вдосконалення діяльності контрольно-регулювальних і діагностичних пунктів та комплексних систем перевірки нормативів екологічної безпеки транспортних та інших пересувних засобів і установок.

З метою недопущення забруднення атмосферного повітря при поводженні з пестицидами, агрохімікатами, промисловими та побутовими відходами Рашівській сільській раді та її виконавчим органам в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України:

- забезпечити обов'язкове дотримання підприємствами, установами, організаціями та громадянами - суб'єктами підприємницької діяльності правил та вимог щодо транспортування, зберігання і застосування пестицидів та агрохімікатів;
- заборонити спалювання промислових та побутових відходів, які є джерелами забруднення атмосферного повітря забруднюючими речовинами та речовинами з неприємним запахом або іншого шкідливого впливу, на територіях сільської ради, підприємств, установ, організацій розміщених у населених пунктах, за винятком випадків, коли це здійснюється з використанням спеціальних установок при додержанні вимог, встановлених законодавством про охорону атмосферного повітря. Власники або уповноважені ними органи підприємств, установ, організацій та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності зобов'язані забезпечувати переробку, утилізацію та своєчасне вивезення відходів, які забруднюють атмосферне повітря, на підприємства, що використовують їх як сировину, або на спеціально відведені місця чи об'єкти.

З метою відвернення, зниження і досягнення безпечних рівнів виробничих та інших шумів Рашівській сільській раді та її виконавчим органам забезпечити:

- розміщення підприємств, транспортних магістралей та інших об'єктів з джерелами шуму під час планування і будівництва відповідно до встановлених законодавством санітарно-гігієнічних вимог, будівельних норм та карт шуму;
- виконання організаційних заходів для відвернення і зниження виробничих, комунальних, побутових і транспортних шумів, включаючи запровадження раціональних схем і режимів руху транспорту та інших пересувних засобів і установок у межах населених пунктів.

Громадяни зобов'язані дотримувати вимоги, встановлені з метою зниження побутового шуму у квартирах, а також у дворах жилих будинків, на вулицях, у місцях відпочинку та інших громадських місцях.

При реалізації проектних рішень Рашівській сільській раді та її виконавчим органам відповідно до ЗУ "Про охорону атмосферного повітря" врахувати:

- проектування, будівництво і реконструкція підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря, удосконалення існуючих і впровадження нових технологічних процесів та устаткування здійснюються з обов'язковим дотриманням норм екологічної безпеки, державних санітарних вимог і правил на запланованих для будівництва та реконструкції підприємствах та інших об'єктах, а також з урахуванням накопичення і трансформації забруднення в атмосфері, його транскордонного перенесення, особливостей кліматичних умов;
- погодження проектів забудови, будівництва та реконструкції підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері архітектури та містобудування, із врахуванням висновків центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього

Замість інв. №							Аркуш	
								СЕО-П-ПЗ
Підпис та дата							Зм.	
								Кіл.
Інв. № ориг.							Аркуш	
								№ док.
						Підпис		
						Дата		

природного середовища, центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, та інших органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, визначених законом;

- будівництво та введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств та інших об'єктів, які не відповідають встановленим законодавством вимогам про охорону атмосферного повітря, забороняються;

- з метою забезпечення оптимальних умов життєдіяльності людини в районах житлової забудови, масового відпочинку і оздоровлення населення при визначенні місць розміщення нових, реконструкції діючих підприємств та інших об'єктів, які впливають або можуть впливати на стан атмосферного повітря, встановлюються санітарно-захисні зони.

Якщо внаслідок порушення встановлених меж та режиму санітарно-захисних зон виникає необхідність у відселенні жителів, виведенні з цих зон об'єктів соціального призначення або здійсненні інших заходів, підприємства, установи, організації та громадяни - суб'єкти підприємницької діяльності, органи місцевого самоврядування повинні вирішувати питання про фінансування необхідних робіт і заходів та строки їх реалізації.

- для визначення безпеки для здоров'я людини та екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва нових і реконструкції діючих підприємств та інших об'єктів проводяться оцінка впливу на довкілля та державна санітарно-гігієнічна експертиза в порядку, визначеному законодавством;

- впровадження відкриттів, винаходів, корисних моделей, промислових зразків, раціоналізаторських пропозицій, застосування нової техніки, імпортного устаткування, технологій і систем, якщо вони не відповідають вимогам, установленим законодавством про охорону атмосферного повітря, забороняється. У разі порушення зазначених вимог така діяльність припиняється, а винні особи притягаються до відповідальності відповідно до діючого законодавства.

Зобов'язання державного рівня у сфері управління водними ресурсами, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Рахівка, визначаються наступними базовими документами:

- 1) Водним кодексом України;
- 2) Законом України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- 3) Загальнодержавною цільовою програмою розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року (від 24 травня 2012 року № 4836 – IV);
- 4) ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- 5) Постановою КМУ від 18 грудня 1998 р. № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;
- 6) Санітарними правилами і нормами охорони поверхневих вод від забруднення. СанПіН 4630-88.

Водним кодексом України регулюються відносини щодо збереження, наукового обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення та різних галузей економіки, охорони вод від забруднення, відтворення водних ресурсів, запобігання засміченню, шкідливим діям вод та усуненню їх наслідків, покращення стану водних об'єктів, а також охорони прав громадян, установ, підприємств, організацій на водокористування.

До основних зобов'язань згідно «Водного кодексу України», що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
Інв. № ориг.						74
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

1. Державне управління і контроль у галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів, а саме здійснення контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів;

2. Стандартизація і нормування в галузі використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів;

3. Спеціальне водокористування для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення, а саме забезпечення потреб населення і галузей економіки у водних ресурсах;

4. Умови скидання зворотних вод у водні об'єкти, а саме скидання зворотних вод від очисних споруд (ст. 70 Водного кодексу України)

5. Користування землями водного фонду. Водоохоронні зони та зони санітарної охорони

6. Охорона вод від забруднення, засмічення і вичерпання.

Закон України, що визначає правові, економічні та соціальні основи організації охорони природи навколишнього природного середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь. Закон встановлює, що завданням законодавства про охорону навколишнього природного середовища є регулювання відносин у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною.

Закон визначає, що державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища здійснюють Кабінет Міністрів України, місцеві ради та виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, державні органи по охороні навколишнього природного середовища і використанню природних ресурсів та інші державні органи відповідно до законодавства України.

Основними завданнями Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро є створення сприятливих умов для ефективного функціонування водного господарства, реалізація державної політики у сфері управління, використання та відтворення водних ресурсів за басейновим принципом, забезпечення розвитку меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, удосконалення організаційної структури інтегрованого управління водними ресурсами.

До основних зобов'язань згідно із «Загальнодержавною цільовою програмою розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро», що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

1) спорудження систем питного водопостачання задля забезпечення якісною питною водою населення;

2) розчищення річок і водойм, відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок і водойм населених пунктів;

3) будівництво та реконструкція споруд і мереж зливової каналізації;

4) реконструкція каналізаційних мереж водовідведення;

5) будівництво та реконструкція систем водовідведення в населених пунктах;

6) впровадження комплексу заходів щодо екологізації водогосподарського комплексу промислових підприємств:

- запровадження водозберігаючих технологій, що забезпечать скорочення питомих витрат води на одиницю продукції;

Замість інв. №	Підпис та дата	Інв. № ориг.							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						75
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата				

3. Стратегічною екологічною ціллю є досягнення/підтримання "доброго" стану всіма масивами поверхневих вод.

З метою охорони водності малої річки Рашівка Рашівській сільській раді в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України, у межах земель сільради з заборонити:

- 1) змінювати рельєф басейну річки;
- 2) руйнувати русло та водотоки;
- 3) випрямляти русло річки та поглиблювати дно нижче природного рівня або перекривати його без улаштування водостоків, перепусків чи акведуків;
- 4) зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річки;
- 5) розорювати заплавні землі та застосовувати на них засоби хімізації;
- 6) проводити осушувальні меліоративні роботи на заболочених ділянках та урочищах річки;
- 7) надавати земельні ділянки у заплавах річки під будь-яке будівництво (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних споруд), а також для садівництва та городництва;
- 8) здійснювати інші роботи, що можуть негативно впливати чи впливають на водність річки і якість води в ній.

Водокористувачі та землекористувачі, землі яких знаходяться в басейні річки, забезпечують здійснення комплексних заходів щодо збереження водності річки та охорони їх від забруднення і засмічення.

Зобов'язання державного рівня у сфері управління відходами, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Рашівка, визначаються базовими документами:

- 1) Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820;
- 2) Національним планом управління відходами до 2030 року, затвердженим розпорядженням КМУ від 20.02.2019 №117-р;
- 3) Законом України "Про відходи".

Базовими цілями Національної стратегії, що повинні реалізовуватись на місцевому рівні, є:

- визначення пріоритетних напрямів діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, організацій, установ, підприємств, громадських організацій та суспільства в цілому щодо переходу системи управління відходами на інноваційну модель;
- визначення шляхів та методів удосконалення існуючої інфраструктури з управління відходами, які не суперечать інноваційній моделі;
- зменшення адміністративного навантаження на суб'єктів господарювання, підвищення якості надання адміністративних послуг;
- забезпечення законності та передбачуваності адміністративних дій.

Стратегія базується на низці ключових принципів, зокрема:

- 1) дотримання європейської «ієрархії» поводження з відходами;
- 2) повне відшкодування витрат на поводження з відходами;
- 3) реалізація принципу розширеної відповідальності виробника (РВВ), зокрема щодо відходів упаковки та відходів електричного та електронного обладнання (ВЕЕО);
- 4) механізми міжмуніципального співробітництва (ММС) щодо об'єктів поводження з ТПВ (наприклад, полігони, сміттесортувальні лінії, сміттєперевантажувальні станції тощо);

Замість інв. №	Підпис та дата	Інв. № ориг.					Аркуш
			СЕО-П-ПЗ				77
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата		

5) роздільне збирання ТПВ (тобто система двох контейнерів, для «сухих» ресурсоцінних компонентів ТПВ та змішаних відходів, відповідно), з яких останні два принципи є на даний час ключовими при організації системи управління відходами на місцевому рівні.

До основних зобов'язань згідно із «Національним планом управління відходами до 2030 року», що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- 1) розділ 1. Загальні положення: п. 11, п.16, п.18 – 20;
- 2) розділ 2. Побутові відходи: п. 26 – 42;
- 3) розділ 3. Небезпечні відходи: п. 47 – 54, 59, 60;
- 4) розділ 6. Промислові відходи: п. 63 – 72, 88 – 91;
- 5) розділ 7. Відходи упаковки: п. 105;
- 6) розділ 8. Відходи електричного та електронного обладнання: п. 110 – 112;
- 7) розділ 9. Відпрацьовані батареї, батареї і акумулятори: п. 117 – 119;
- 8) розділ 10. Медичні відходи: п. 121 – 123;
- 9) розділ 11. Зняті з експлуатації транспортні засоби: п. 126 – 128.

До основних зобов'язань згідно із Законом України «Про відходи», що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- 1) забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження та видалення відходів, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з ними;
- 2) зведення до мінімуму утворення відходів та зменшення їх небезпечності;
- 3) сприяння максимально можливій утилізації відходів;
- 4) забезпечення безпечного видалення відходів, що не підлягають утилізації, шляхом розроблення відповідних технологій, екологічно безпечних практик поводження з відходами.

Ці зобов'язання відповідають нормам Директиви 2008/98/ЄС щодо поводження з відходами.

Відповідно до ухвалених останніх змін до Закону «Про відходи», що стосуються сфери поводження з ТПВ, є наступні:

▪ ст. 32 (і) – з 1 січня 2018 року захоронення неперероблених (необроблених) побутових відходів забороняється;

ст. 35-1 – різні категорії споживачів (власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі, джерел утворення побутових відходів й земельних ділянок) мають укладати угоди на вивезення ТПВ, сплачувати за відповідні послуги та забезпечувати роздільне збирання відходів.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері управління відходами визначаються наступними базовими документами:

1) «Субрегіональною стратегією поводження з відходами для Полтавської області», розробленої за підтримки Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Дана стратегія розроблена в рамках міжнародного проекту «Реформа управління на сході України» (PN 11-2129.2-001.00) та орієнтована на сферу поводження з ТПВ у Полтавському субрегіоні;

2) Комплексною програмою поводження з твердими побутовими відходами, затвердженою рішенням сімнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 14.07.2017р. №497;

3) Порядком функціонування та припинення експлуатації полігонів і звалищ твердих побутових відходів на території Полтавської області, затвердженою рішенням сімнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 14.07.2017р. № 529;

Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
Інв. № ориг.						78
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

4) Комплексної Програми поводження з твердими побутовими відходами у Гадяцькому районі на 2018–2021 роки.

Першочерговими зобов'язаннями регіонального й місцевого рівня є:

- розширення послуг зі збору відходів для всього населення міста;
- поступове впровадження роздільного збору відходів з метою відокремлення вторинної сировини та небезпечних компонентів із змішаної маси ТПВ;
- забезпечення безпечного захоронення залишкових змішаних ТПВ після відокремлення ресурсоцінних компонентів;
- проведення постійного моніторингу за станом експлуатації контрольованих полігонів і звалищ та станом навколишнього середовища на прилеглих територіях;
- проведення інформаційної компанії із залученням компетентних експертів, представників органів державної влади, неурядових організацій та журналістів, які можуть впливати на громадську думку, з метою підвищення рівня обізнаності населення у питаннях поводження з відходами в районі.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони земель, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Рахівка, визначаються наступними законами:

1. Земельним Кодексом України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III, завданням якого є регулювання земельних відносин з метою забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання та охорони земель.

До основних зобов'язань Земельного Кодексу України що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

- згідно ст.12: організація землеустрою; координація діяльності місцевих органів земельних ресурсів; здійснення контролю за використанням та охороною земель комунальної власності, додержання земельного та екологічного законодавства; обмеження, тимчасова заборона (зупинка), використання земель громадянами і юридичними особами у разі порушення земельного законодавства; підготовка висновків щодо вилучення земельних ділянок; встановлення та зміна меж населеного пункту;

- згідно гл.32 ст.187-190: забезпечення державного контролю за використанням земель підконтрольними суб'єктами, якими є не лише громадяни, що здійснюють господарську чи іншу діяльність, пов'язану з використанням землі, а і усі органи державної виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, що здійснюють розпорядчі функції стосовно землі, а також підприємства, установи та організації.

2. ЗУ “Про охорону земель” від 19.06.2003 № 962-IV, яким визначаються правові, економічні та соціальні основи охорони земель з метою забезпечення їх раціонального використання, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля.

3. ЗУ “Про державний контроль за використанням та охороною земель” від 28.12.2015 №-901-VIII, яким визначаються правові, економічні та соціальні основи організації здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і спрямований на забезпечення раціонального використання і відтворення природних ресурсів та охорони довкілля.

4. ЗУ “Про землеустрій” від 10.01.2018 № 2498-VIII, який спрямований на регулювання відносин, що виникають між органами державної влади, органами

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						79
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування. Згідно статті 2, д) Закону України «Про землеустрій» землеустрій забезпечує розробку і здійснення системи заходів із землеустрою для збереження природних ландшафтів, відновлення та підвищення родючості ґрунтів, рекультивації порушених земель і землювання малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушення, зсувів, вторинного засолення, закислення, заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами та хімічними речовинами тощо, консервації деградованих і малопродуктивних земель, запобігання іншим негативним явищам.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері охорони земель, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Рашівка, визначаються Програмами:

1. Регіональною цільовою Програмою розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро Полтавської області на період до 2021 року.

В рамках даної програми проведено прогностичну оцінку рівнів ґрунтових вод з урахуванням їх багаторічних коливань, відповідно до якої визначені зони в Полтавській області з високою вірогідністю ризиків підтоплення, передусім, у заплавах річок та нижніх (четвертинних) терасах ...

Тому одним із пріоритетних напрямів діяльності визначений напрям захисту сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод та комплексного протипаводкового захисту. Даним напрямом визначені завдання щодо реконструкції та капітального ремонту гідротехнічних споруд, ставків і водосховищ розташованих на території району, а також відновлення водних об'єктів, що знаходяться на територіях сільських рад.

2. Регіональною Програмою захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню на 2017-2020 роки від 31.01.2017.

Метою Програми є вирішення комплексу завдань по запобіганню виникнення надзвичайних ситуацій (небезпечних подій) техногенного, природного, соціального та воєнного характеру, зниження рівня їх негативного впливу на території області, забезпеченню високого рівня готовності органів управління, сил та засобів до реагування на можливі надзвичайні ситуації (небезпечні події), захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та надання допомоги постраждалому населенню в інтересах безпеки окремої людини, суспільства та довкілля.

3. Програмою накопичення та використання матеріального резерву для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій природного характеру та їх наслідків в зимовий період 2016-2017 рік (продовжена до 2020 року).

Метою програми є забезпечення захисту населення, територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Програма спрямована на створення матеріального резерву для забезпечення безпечних умов проживання населення на території району в разі виникнення надзвичайної ситуації, захист матеріальних і культурних цінностей та довкілля, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони біорізноманіття, які обов'язкові для врахування при реалізації генерального плану села Рашівка, визначаються наступними нормативно-правовими актами:

- 1) ЗУ «Про природно-заповідний фонд України»;
- 2) ЗУ «Про рослинний світ»;
- 3) ЗУ «Про захист рослин»;
- 4) ЗУ «Про Червону книгу України»;
- 5) ЗУ «Про тваринний світ»;

Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						80
Інв. № ориг.						80
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	
СЕО-П-ПЗ						

- 6) ЗУ «Про землеустрій»;
- 7) ЗУ «Про державний контроль за використанням та охороною земель»;
- 8) ЗУ «Про охорону земель»;
- 9) ЗУ «Про екологічну мережу України»;
- 10) ЗУ «Про ратифікацію Європейської ландшафтної конвенції»;
- 11) Зеленою книгою України.

Статтею 5 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» регламентуються завдання, науковий профіль, характер функціонування і режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду та визначаються у положеннях про них, які розробляються відповідно до цього Закону, і затверджуються обласними державними адміністраціями щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Згідно статті 11 Закону України «Про екологічну мережу України» місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у сфері формування, збереження та використання екомережі в межах своїх повноважень забезпечують:

- розроблення та виконання регіональних і місцевих схем та програм розвитку екомережі, проведення необхідних для цього наукових досліджень;
- надання відповідно до закону фінансової та іншої підтримки власникам і користувачам земельних ділянок, що знаходяться в межах територій та об'єктів екомережі.

Згідно статті 2, в) Закону України «Про землеустрій» землеустрій забезпечує встановлення і закріплення на місцевості меж адміністративно-територіальних одиниць, територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, меж земельних ділянок власників і землекористувачів.

Зобов'язання регіонального та місцевого рівня у сфері збереження біорізноманіття регламентуються

«Програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017-2021 роки»

Першочерговими зобов'язаннями регіонального й місцевого рівня є:

- винесення в натурі меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду,
- встановлення охоронних знаків та інформаційних аншлагів;
- забезпечення збереження, відновлення біорізноманіття;
- оптимізація зелених насаджень села Рашівка із метою підвищення їх екологічних, природоохоронних, рекреаційних функцій;
- розширення площ функціонуючих та створення нових об'єктів природно-заповідного фонду за рахунок максимального заповідання природних комплексів уздовж долин річки Псел, річки Рашівка та балкових систем;
- розробка менеджмент-планів раціонального використання, відновлення та охорони природних ресурсів по об'єктах природно-заповідного фонду;
- кадастрування об'єктів ПЗФ та стану їх біорізноманітності;
- інвентаризація біорізноманітності (спонтанної та культивованої) на території села Рашівка та суміжних місцевостях;
- забезпечення постійного моніторингу за станом біорізноманіття відповідно динамічних змін, екологічних ризиків та загроз;
- визначення всіх наявних та потенційних ризиків та загроз біорізноманіттю;
- розробка проектів та розбудова локальної екомережі Гадяцькому району;

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						81
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

- розробка комплексних програм протидії існуючим та упередження потенційних ризикам та загрозам біорізноманіття;
- розробка та включення до комплексних програм збереження довкілля Гадяцького району заходів екологічного просвітництва з метою підвищення рівнів екологічної культури жителів регіону;
- проведення інформаційної компанії із залученням компетентних експертів, представників органів державної влади, неурядових організацій та журналістів, які можуть впливати на громадську думку, з метою підвищення рівня обізнаності населення у питаннях поводження з відходами в районі.

Практичним механізмом виконання зобов'язань, регламентованих вище зазначеними законодавчо-нормативними документами міжнародного та державного рівня, є механізм узгодження даних зобов'язань з актуальними питаннями, що потребують вирішенням на місцевому рівні, в межах розробки нових й коригування діючих цільових програмних документів обласного й місцевого рівня.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						82
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

Оцінка наслідків для довкілля й здоров'я населення, зокрема ймовірних транскордонних наслідків, що можуть відбутися в результаті невирішеності вищезазначених проблем й відсутності реалізації або недостатності запланованих генеральним планом села Рашівка заходів, здійснюється на основі методу експертного аналізу, який дає можливість ідентифікувати рівень ймовірного впливу та настання небажаних наслідків.

Проектом вирішуються питання покращення санітарно-гігієнічних умов населення, шляхом впорядкування функціонального зонування, створення належного естетичного та природного середовища. Запроектовано санітарні зони між виробничими та житловими зонами.

З метою запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування передбачається організація території населеного пункту – планувально- економічне і комплексне взаєморозміщення сельбищної і виробничої зон.

Короткострокові наслідки (1 рік) – порушення рослинного покриву внаслідок будівельних робіт під час будівництва проектних об'єктів.

Середньострокові наслідки (3-5) – зменшення площі озеленених територій за рахунок розташування проектних територій житлового, громадського, інженерного призначення.

Довгострокові наслідки (10-15 років) – негативні наслідки відсутні.

Вплив на клімат і мікроклімат внаслідок життєдіяльності населеного пункту та підприємств.

Можливий вплив на повітряне середовище, який складається з викидів, що створюються під час роботи технологічного обладнання підприємств, автотранспорту та продукти горіння утворені під час опалення будівель розташованих на території населеного пункту.

Вплив на водне середовище присутній внаслідок небезпеки аварійного забруднення підземних і поверхневих вод побутовими і виробничими стоками та побутовими відходами, а також при проведенні заходів по розчищенню водних об'єктів.

Вплив на соціальне середовище - позитивний, оскільки передбачено збільшення території населеного пункту, покращення соціально- побутового обслуговування, відновлення виробництва з працевлаштуванням місцевого населення.

Контроль за дотриманням нормативів гранично-допустимих викидів (ГДВ) на підприємствах розділений на такі види:

- безпосередньо на джерелах викиду;
- по фактичному забрудненню атмосферного повітря та спеціально вибраних контрольних точках.

Контроль за додержанням нормативів ГДВ, а також заходів по їх досягненню проводиться підприємствами - виробничий контроль. Вибірковий контроль здійснюється органами Мінприроди України та Міністерства охорони здоров'я України, відповідно до положення про ці органи.

Для забезпечення нормативного стану навколишнього середовища при реалізації проекту передбачається:

Інв. № ориг.	Замість інв. №					SEO-П-ПЗ	Аркуш
	Підпис та дата						83
	Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис		Дата

- застосування сучасного енергозберігаючого обладнання, сертифікованого в Україні, яке має дозвіл органів держнаглядохоронпраці на використання;
- дотримання правил експлуатації, норм безпеки, норм по охороні праці для виробництв;
- комплекс заходів по зменшенню впливів на повітряне, геологічне, водне середовище та ґрунти;
- вирішення проблеми електро-, водопостачання та водовідведення в необхідному обсязі;
- здійснення обліку всіх задіяних у виробничих процесах складових, а саме, води та електроенергії;
- утилізація відходів та відведення стоків за угодами з відповідними службами.

Можливий вплив побутових і виробничих відходів, які зберігаються в контейнерах в спеціально відведеному місці і підлягають регулярному вивезенню.

Завданням санітарного очищення є вивіз та знезараження побутових відходів з території. Сухе побутове сміття, тверді відходи та сміття з території населеного пункту збирається у контейнери для сміття.

На території населеного пункту передбачено місця для встановлення контейнерів для сміття. Рекомендується передбачити окремі контейнери для скла, пластику, паперу, металевих банок та харчових відходів, що дасть можливість зменшити навантаження на сміттєзвалище шляхом вилучення за призначенням вторинних матеріалів з подальшим їх переробленням за відповідними технологіями на спеціалізованих підприємствах.

Для зменшення негативного впливу на довкілля передбачено влаштування господарсько-побутового водогону та організацію очисних споруд для організації водоспоживання для водовідведення стічних вод.

Вплив на атмосферне повітря.

Найбільші обсяги забруднюючих речовин в атмосферне повітря викидають підприємства Гадяцького району, серед них найбільшими є: ЗАТ «Гадячсир», ДП «Маунфілд Комодітіс», ВАТ «Гадяцький м'ясокомбінат», ЗАТ «Вентиляторний завод горизонт», ТОВ «Гадяцький цегельний завод», ТОВ «Гадяцький завод залізобетонних виробів, ВАТ «Гадячгаз». На території села Рашівка головними забруднювачами є підприємства, що займаються промисловим тваринництвом (ТОВ «Нове життя») Промислове тваринництво є джерелом трьох парникових газів: метану, закис азоту та вуглекислого газу. Метан утворюється під час травлення у тварин та через велику кількість гною, який накопичується на фермах.

Значна кількість забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, є відпрацьовані гази автотранспорту. Токсичність відпрацьованих газів обумовлюється змістом у них вуглецю окису й діоксиду азоту, кількість яких залежить від кількості споживаного палива і технічного стану двигунів.

В результаті реалізації планувальних рішень не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану. До очікуваних джерел викидів забруднюючих речовин до атмосферного повітря відносяться: технологічне обладнання на території сільськогосподарських підприємств, локальні очисні споруди очищення господарсько-побутових стоків та транспорт. Вплив на атмосферне повітря при роботі будівельної техніки, проведенні фарбувальних робіт і електрозварювальних робіт короточасний, локальний, нетривалий і не зробить істотного впливу на забруднення повітряного середовища на

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						84
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

території населеного пункту.

Під час роботи сільськогосподарських підприємств (переробка зерна) можливе утворення різноманітних відходів, які поділяються на п'ять фракцій: пил, легкі та дрібні домішки, подрібнене та дрібне зерно, очищене зерно, крупні домішки тощо. Домішки накопичуються в бункерах і далі (окремо: дрібні та крупні) подаються на відвантаження на автотранспорт з послідуочим вивезенням у спеціально відведені для цього місця (згідно укладених договорів).

Вплив на земельні ресурси.

Внаслідок реалізації планувальних рішень не передбачається змін у топографії, поява таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози. Вплив на ґрунт буде мінімальним у зв'язку з тим, що на території села Рашівка передбачається збільшення площі зелених насаджень, а також виконуються заходи щодо запобігання розмиву ґрунтів (проведення заходів по збору поверхневих вод).

Рекомендується виконати комплекс протиерозійних заходів організаційного і профілактичного характеру. Круті схили рекомендується терасувати і закріпити посівом багаторічних трав і посадкою дерево-кущової рослинності. По берегах водних об'єктів та стариць в межах населених пунктів необхідно виконувати протиерозійні заходи, особливо озеленення.

Для захисту від ерозії необхідно провести розширення мережі зелених насаджень та проводити їх благоустрій.

Щоб запобігти утворенню умов для зсувів і обвалів схилів забороняється додаткове привантаження бровки і підрізка подошви схилів. До протиерозійних заходів на цих ділянках також необхідно віднести організоване виведення поверхневих вод

Проектом генерального плану визначені ділянки на яких пропонується влаштувати площинний водопонижуючий дренаж для запобігання розмиву ґрунту поверхневими водами під крутосхилами.

Вплив на рослинний світ.

Запланована діяльність не суперечить Законам України.

Можливий тимчасовий локальний вплив і на флору і на фауну населеного пункту в місцях виконання будівельних робіт. Роботи не загрожують видам та популяціям, що перебувають під особливим захистом. За умов здійснення передбачених у проекті заходів вплив на флору та фауну не відбуватиметься.

Можна вважати, що локальні порушення з часом повністю відновлюються, а створені покращені умови водообміну здійснять свій корисний вплив на тваринний та рослинний світ села в цілому.

Таким чином, можна очікувати, що при виконанні робіт не буде здійснено істотного негативного впливу на рослинний та тваринний світ.

Проектним рішенням заплановано збільшення площі зелених насаджень.

Вплив на водні ресурси.

На території села Рашівка розташований ряд водних об'єктів (р. Рашівка, р. Псел). Впровадження планованої діяльності в штатному режимі не повинно призвести до збільшення концентрацій нормованих показників якості поверхневого шару води водних об'єктів у порівнянні з тими, що склалися в результаті життєдіяльності населеного пункту та виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств в цілому.

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						85
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Відходи.

Під час життєдіяльності села Рашівка та експлуатації об'єктів очікується утворення відходів IV і III, II класів небезпеки, що передаватимуться до спеціалізованого підприємства для подальшого вивезення на звалища, утилізацію тощо.

Система централізованої каналізації в населеному пункті відсутня. Мешканці користуються вигребами з наступним вивозом рідких побутових відходів у спеціально відведені для цього місця асенізаційними машинами спеціалізованих підприємств та організацій з наявністю відповідних дозволів. Господарсько-побутові стоки призводять до біологічного забруднення води, яке може викликати інфекційні захворювання в людей (холера, тиф, гепатит). Особливо небезпечні стічні води від лікарень, каналізаційні стоки, у яких часто містяться збудники глистових захворювань (гельмінтозів). Органічні забруднення часто призводять до зменшення вмісту розчиненого в воді кисню, наслідком чого є загибель водних організмів, фітопланктону. Надлишки азоту й фосфору в воді призводять до її цвітіння і порушення біологічної рівноваги водойм. Влаштування централізованої каналізації значно покращить екологічний стан населеного пункту.

На перспективу проектом передбачено влаштування централізованої мережі каналізації зі скиданням стічних вод на очисні споруди (біоплато), розміщення яких пропонується за межами території села, а саме у західній його частині на території поблизу ставка. В першу чергу каналізуванню підлягають громадські будівлі, також поступово здійснюється підключення до централізованої каналізаційної системи житлових будинків. Централізоване каналізування дачної забудови не передбачається.

Об'єм водовідведення від забудови приймається по водоспоживанню за винятком витрат на полив вулиць та зелених насаджень.

Вплив для здоров'я населення.

Основні ризики:

За результатами зібраних даних наявна інформація, що дозволяє провести аналіз безпосереднього впливу якості навколишнього середовища (повітря, питної води) на здоров'я населення. Проте, наявні дані захворюваності серед усіх вікових груп, свідчать про значну перевагу захворювань органів дихання серед усіх груп хвороб, що свідчить про більш ймовірний вплив стану атмосферного повітря.

В перспективі очікується розвиток економічної діяльності деяких промислових підприємств, зростання чисельності населення, що впливатиме на зростання рівня автомобілізації з року в рік. Тому, без реалізації заходів з розвитку вулично-дорожньої мережі села з унормованим розподіленням транспортних потоків, зміни тенденцій захворюваності хворобами органів дихання є мало ймовірними. Показники охорони здоров'я в Гадяцькому районі свідчать про необхідність подальшого розвитку системи охорони здоров'я та розвитку здорового способу життя.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони.

В містобудівній документації не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття.

Електромагнітне випромінювання:

На території населеного пункту наявні джерела електромагнітного випромінювання (лінії ЛЕП, трансформаторні підстанції, інші енергетичні установки

Замість інв. №
Підпис та дата
Інв. № ориг.

									Аркуш
									86
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата				

тощо). Електромагнітні поля особливо негативно впливають на організм людини, яка безпосередньо працює з джерелом випромінювання. В діапазоні промислових частот більше негативний вплив на біологічний об'єкт має електрична складова поля.

При дії ЕМП на людину можливі гострі та хронічні форми порушення фізіологічних функцій організму. Такі порушення виникають в результаті дії електричної складової ЕМП на нервову систему, а також на структуру кори головного та спинного мозку, серцево-судинної системи.

Нормування електромагнітного випромінювання радіочастотного діапазону передбачається лише в місцях розташування трансформаторів та здійснюється згідно з «Державними санітарними нормами і правилами при роботі з джерелами електромагнітних полів», затвердженими наказом МОЗ України від 18.12.2002 за № 476. Захист обслуговуючого персоналу від дії ЕМП досягається шляхом проведення організаційних, інженерно-технічних заходів, а також використання засобів індивідуального захисту.

Як вбачається з вищенаведеного, виникнення будь-яких негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення не прогнозується.

З метою зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище на території населеного пункту передбачаються наступні заходи:

- дотримання меж території різноманітного призначення;
- улаштування організованих під'їздів, максимальне використання існуючих під'їзних шляхів і стоянок техніки й автотранспорту;
- місця розробки котлованів і траншей повинні бути захищені від розмиву поверхневими водами шляхом улаштування обвалувань, тимчасових або постійних водовідвідних пристроїв;
- оснащення майданчиків інвентарними контейнерами й урнами для збору побутових відходів;
- постійний контроль технічного стану автотранспортних засобів, кількісного і якісного складу вихлопних газів;
- мийка автотранспорту і техніки, зміна мастильних матеріалів у встановлених місцях на території автотранспортних підприємств;
- своєчасний вивіз сміття на полігон твердих відходів.

З екологічних позицій прийняті проектом заходи щодо забезпечення нормативного стану навколишнього середовища та екологічної безпеки (з огляду на обсяг викиду і розсіювання його в атмосфері), є для даного населеного пункту оптимальними.

Очікувані позитивні наслідки:

При реалізації рішень містобудівної документації очікуються позитивні наслідки в напрямку створення зелених насаджень спеціального призначення, в тому числі санітарно-захисних зон навколо виробничих підприємств що підвищить якість атмосферного повітря на суміжних ділянках житлової та прирівняної до неї забудови.

Містобудівне освоєння заплавл з організацією рекреаційних зон з виконанням ряду заходів з інженерної підготовки та захисту території, реконструкції дренажно-меліоративної системи та ландшафтного упорядкування дозволить значно скоротити, а місцями і ліквідувати ділянки пірогенної деградації ґрунтів, що матиме позитивний ефект на стан атмосферного повітря та здоров'я населення.

Вплив від реалізації містобудівної документації на поліпшення соціальних умов, таких як подальший розвиток промислових підприємств, санаторно-оздоровчих закладів,

збільшує можливості працевлаштування, що має потенціал для позитивного

Інв. № ориг.	Замість інв. №					Аркуш	
	Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
	Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис		
						87	

Таблиця «Оцінка ймовірного впливу реалізації планової діяльності містобудівної документації на довкілля відповідно до контрольного переліку»:

№ п/п	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?			+	+
2.	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?			+	
3.	Погіршення якості атмосферного повітря?			+	+
4.	Появу джерел неприємних запахів?			+	+
5.	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			+	
Водні ресурси					
6.	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			+	
7.	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			+	
8.	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?	+			+
9.	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			+	+
10.	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту?			+	+
11.	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			+	+
12.	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			+	
13.	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або шляхом порушення водоносних горизонтів)?		+		
14.	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			+	+
Відходи					
15.	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?			+	+
16.	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?			+	+
17.	Збільшення кількості відходів I-II- III класу небезпеки?			+	+

Замість інв. №
 Підпис та дата
 Інв. № ориг

№ п/п	Чи зможе реалізація планової діяльності спричинити	Очікування впливу			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Населення та інфраструктура					
32.	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності, та зростанні кількості населення будь-якої території?		+		
33.	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?		+		
34.	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему? Зміни в структурі транспортних потоків?			+	
35.	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?		+		
36.	Потреби нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?		+		+
37.	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			+	+
Екологічне управління та моніторинг					
38.	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			+	
39.	Погіршення екологічного моніторингу?			+	+
40.	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			+	
41.	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			+	
Інше					
42.	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?		+		
43.	Суттєве вилучення будь-якого невідновлюваного ресурсу?		+		
44.	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?		+		+
45.	Суттєве порушення якості природного середовища?			+	
46.	Появу можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			+	
47.	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть значними, але у сукупності можуть викликати значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			+	

Інв. № ориг. Підпис та дата. Замість інв. №

Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата
-----	------	-------	--------	--------	------

СЕО-П-ПЗ

Аркуш

91

На основі зазначеної оцінки можна зробити висновки, що впровадження документу державного планування:

- *не нестиме негативного впливу на довкілля та здоров'я населення;*
- *в деяких випадках пом'якшить існуючий екологічний стан;*
- *зменшить існуючий негативний вплив.*

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							СЕО-П-ПЗ	Аркуш
										92
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата		

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що впливають з реалізації містобудівної документації. Термін "пом'якшення" відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Реалізація проекту генерального плану села Рашівка потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення системами інженерної інфраструктури населеного пункту, розвитку транспортної інфраструктури, заходи із інженерної підготовки та захисту території, розвитку промислово-виробничої сфери, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному життєвого середовища села.

Територія населеного пункту має озеленення та елементи благоустрою. Проектом пропонується комплексний благоустрій території, облаштування громадського центру, облаштування водогону та каналізації.

Для покращення санітарно-гігієнічних умов життя населення забудованої території проектом передбачено упорядкування функціонального зонування, яке склалося; упорядкування і благоустрій мережі вулиць і проїздів при максимально можливому збереженні планувальної структури, яка склалася; поліпшення культурно-побутового обслуговування в результаті будівництва установ і підприємств, яких не вистачає; інженерне обладнання, зони іншої благоустрій та озеленення території.

Проектом генерального плану села Рашівка передбачені еколого-містобудівні заходи подальшого розвитку, раціонального використання території села і забезпечення комфортних умов проживання населення, а саме:

- 1) планувальна організація території з урахуванням існуючих еколого-містобудівних обмежень—санітарних та охоронних зон, територій природоохоронного значення, ускладнених екзогенними природними процесами ділянок тощо;
- 2) реконструкція виробництв і модернізація технологічних процесів з метою зменшення екологічних впливів на довкілля;
- 3) забезпечення населення якісною питною водою шляхом впровадження комплексу заходів щодо удосконалення та розвитку системи водопостачання:
  - будівництво системи водопостачання та водовідведення з урахування зон перспективної забудови;
  - охорона та раціональне використання джерел питного водопостачання, упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання та їх організація
    - для дотримання водоохоронного режиму організація на усіх свердловинах зон санітарної охорони, зокрема I поясу (30м), ділянка якого повинна мати огорожу;
    - забезпечення санітарного контролю стану шахтних колодязів;

Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
Інв. № ориг.						93
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Організація і порядок виконання заходів щодо попередження надзвичайних ситуацій.

Виконання заходів щодо попередження надзвичайних ситуацій здійснюється відповідно до функцій, покладеними на органи управління, відповідно до Кодексу цивільного захисту України. Заходи здійснюються в режимі повсякденного функціонування і забезпечують виконання завдань:

- ведення спостереження і здійснення контролю за станом навколишнього середовища, обстановкою на потенційно небезпечних об'єктах і прилягаючих до них територіях;
- оцінка загрози виникнення надзвичайних ситуацій і їх наслідків;
- виконання заходів щодо попередження надзвичайних ситуацій, забезпечення безпеки і захисти населення, забезпечення стійкого функціонування об'єктів економіки;
- забезпечення процесу підготовки органів управління, сил і засобів;
- організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях;
- створення резервів матеріальних і фінансових ресурсів для ліквідації надзвичайних ситуацій.

Для оповіщення населення села Рашівка Гадяцького району за сигналам оповіщення з цивільного захисту (цивільної оборони) відповідно до розрахунків встановлюються оповіщувачі та гучномовці системи оповіщення.

Вислухавши це повідомлення, кожний повинен діяти без паніки і метушні у відповідності з отриманими вказівками та згідно розроблених заходів підприємства.

Повідомлення включає: місце і час виникнення надзвичайної ситуації; розміри та масштаби надзвичайної ситуації; час початку та тривалість дії факторів ураження; територія (райони, масиви, вулиці, будинки і т.д.), яка потрапляє в осередки (зони) ураження; порядок дій при надзвичайних ситуаціях; інша інформація.

Заходи щодо поліпшення стану навколишнього середовища

З метою покращення стану природного середовища проектом генерального плану передбачений ряд інженерних та планувальних заходів з охорони навколишнього середовища.

Заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови:

- проведення забудови згідно з наміченим проектом функціональним зонуванням;
- встановлення та організація санітарно-захисних зон до житлової забудови;
- закриття кладовищ;
- інженерна підготовка території та вертикальне планування, благоустрій, озеленення, влаштування твердого покриття вулиць, доріг.

Ширина вулиць в межах червоних ліній та розміри елементів поперечного профілю встановлені згідно з категорією вулиць, характером та інтенсивністю руху, типом забудови, рельєфом, розміщенням інженерних мереж, зеленими насадженнями.

Інженерна підготовка та захист території.

Проектом передбачені заходи з інженерної підготовки території:

- загальні (вертикальне планування, організація відведення дощових і талих вод);
- спеціальні (інженерний захист від підтоплення підземними водами, захист

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
									95
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	CEO-П-ПЗ

території від ерозійних і зсувних процесів тощо), які визначаються з урахуванням наявності планувальної організації території.

Вертикальне планування.

Вертикальне планування в населеному пункті виконується як під час ремонту існуючих покриттів так і на ділянках нового будівництва. Вертикальне планування повинно виконуватися в ув'язці з існуючим рельєфом та з максимальним збереженням цінних зелених насаджень.

Вертикальне планування в населеному пункті виконується з урахуванням наступних вимог:

- забезпечення відведення поверхневих вод зі швидкостями, які виключають ерозію ґрунтів;
- максимального збереження існуючого рельєфу, ґрунтів і деревних насаджень;
- мінімального обсягу земляних робіт;
- проектування транспортних комунікації та узгодження їх відміток з відмітками території, що підлягають забудові;
- забезпечення нормативних ухилів доріг і тротуарів;
- створення безпечних умов руху транспорту, пішоходів та маломобільних груп населення.

Рельєф території села Рашівка рельєф території слабохвилястий, пересічений яружно-балковими формами на схилах берегів водних об'єктів – ставків. Загальний ухил території спостерігається з південного-сходу на північний-захід.

Абсолютні позначки змінюються в межах 95,5– 131,8 м. загальний перепад в межах села складає 36,3м., хоча в своїй більшості переважають незначні та малопомітні перепади висот.

Поздовжні ухили вулиць прийняті в межах від 0,5% до 6%, що відповідає вимогам ДБН В.2.3-5-2018.

Поперечні профілі вулиць прийняті сільського типу (з влаштуванням бетонного бортового каменю) з шириною проїзної частини вулиць 6 метрів, місцевих проїздів 5,5 метрів. Ширина тротуарів 1,85 м (ширина велосипедної доріжки). Поперечні ухили проїжджої частини та тротуарів прийняті 0,2 %.

Вертикальним планування передбачено влаштування стоку поверхневих вод з їх збиранням за очисних споруд поверхневих вод, які пропонується організувати на пониженій підтопленій території.

Спеціальні заходи.

За інженерно-геологічними умовами, територія села сприятлива для забудови і представлена відносно рівнинними поверхнями. В період весняних паводків можливе часткове затоплення житлових територій села поблизу водних об'єктів.

При виявленні під час геологічних вишукувань перед початком будівельних робіт ґрунтових вод на глибині менш ніж 2,5 м під нове будівництво необхідно виконати інженерну підготовку території (дренаж, підсіпка) спрямовану на пониження рівня ґрунтових вод.

Проектом генерального плану визначено комплекс гідротехнічних заходів з інженерної підготовки та захисту території, яка передбачає розчищення водойм.

Пропонується поступове припинити поховання та закрити кладовища, що знаходиться на території населеного пункту санітарно-захисна зона яких накладається на житлову забудову. Виділити територію під нове кладовище в східній частині села

Інв. № ориг.	Підпис та дата	Замість інв. №							Аркуш
			СЕО-П-ПЗ						96
			Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

Виробничий комплекс с. Рашівка.

Проектом генерального плану визначені виробничі території та території сільськогосподарських підприємств, де доцільно розміщувати нові комплекси та господарства. Розвиток виробничої бази села передбачається за рахунок розширення та реконструкції існуючих підприємств.

Враховуючи значне навантаження виробничих територій та з врахуванням перспективи розвитку населеного пункту пропонується провести комплекс заходів по зменшенню шкідливих викидів в оточуюче середовище.

Для покращення санітарно-гігієнічних умов життя населення на розрахунковий період під час розвитку виробничих підприємств (при будівництві та реконструкції) розташованих на території села та при проведенні розчищення водних об'єктів виникає необхідність проведення заходів по визначенню усіх видів небезпек що можуть впливати як на природне середовище так і на стан здоров'я населення. Оцінку впливу на довкілля необхідно проводити відповідно до Закону України про оцінку впливу на довкілля.

Повітряний басейн.

Основними джерелами забруднення атмосферного повітря в селі Рашівка є викиди сільськогосподарських підприємств та автотранспорту.

Заходи, що покращують стан повітряного басейну:

- озеленення зовнішніх доріг;
- озеленення території села;
- віднесення джерел шкідливості, на нормативну відстань;
- покращення стану дорожнього полотна на автошляхах.

Враховуючи ситуацію в сфері охорони атмосферного повітря Полтавської області, стратегічною метою є поетапне зменшення обсягів викидів в атмосферу забруднюючих речовин від стаціонарних та пересувних джерел й удосконалення системи моніторингу за якістю атмосферного повітря в населених пунктах області.

Відповідними пріоритетними завданнями є:

- інвентаризація всіх систем очищення пилогазових викидів та застосування більш нового обладнання, що відповідає сучасним умовам;
- оснащення всіх джерел пилогазових викидів очисним устаткуванням та обладнанням;
- збільшення кількості постів, де здійснюється постійний контроль стану атмосферного повітря за основними забруднюючими речовинами;
- оснащення до 2021 року 30% легкових автомобілів власників та 50% автомобілів юридичних осіб системами очищення вихлопних газів.

Захист від шуму.

Чинне законодавство України з метою забезпечення комфортного середовища для життєдіяльності людини, регулює, зокрема, і вимоги щодо додержання тиші та обмежень певних видів діяльності, що супроводжуються шумом.

Джерелами акустичного дискомфорту в селі є трансформаторні електropідстанції, промислові території та автотранспорт.

У відповідності з діючими вимогами максимальний рівень звуку на території, що безпосередньо прилягає до житлових будинків, а точніше, 2 м від огорожувальних конструкцій першого ешелону будівель, звернених у бік вулиць, не повинен перевищувати 70 дБА - для житлових вулиць.

Містобудівною документацією передбачаються заходи щодо попередження шкідливої дії шуму:

Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
Інв. № ориг.						Аркуш
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	

- диференціація вулично-дорожньої мережі за складом транспортного потоку;
- збільшення території між новою забудовою і вулицею для віддалення проектної житлової забудови від транспортних потоків;
- висаджування вздовж вулиць зелених насаджень (встановлено, що шумова хвиля на місцевості, яка засаджена деревами та кущами, через кожні 30 м послаблюється на 10дБ, в той час як на відкритому просторі на такій же віддалі майже не зменшується);
- перевищення допустимого рівня шуму від трансформаторних підстанції фіксується в межах 25-55 метрів. Для трансформаторних підстанцій, що розташовані на відстані від житлових будинків ближче, ніж 50 метрів передбачено вживання шумозахисних заходів.

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» для забезпечення на сельбищній території акустичного режиму пропонується здійснювати застосування містобудівних та будівельно-акустичних засобів захисту від шуму (будівництво шумозахисних екранів, забезпечення необхідної звукоізоляції зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків).

Поряд із цим пропонується органам місцевого самоврядування (при необхідності, в межах повноважень, встановлених законом) забезпечити контроль за додержанням підприємствами, установами, організаціями та окремими громадянами санітарного та екологічного законодавства, правил додержання тиші в населених пунктах Рашівської сільської ради.

Стан водного середовища

Стан поверхневих вод обумовлений якістю промислових, комунальних та побутових стоків поселення, що в них попадають.

На території села наявні відкриті водотоки для захисту яких генеральним планом передбачено ряд заходів, що покращують стан водного басейну:

- організація прибережних захисних смуг та дотримання режиму господарської діяльності в них;
- інженерний благоустрій села - каналізування, санітарне очищення;
- організоване відведення дощових і талих вод з усієї території забудови села з очищенням їх перед скиданням в водотоки.

Гідротехнічні заходи

Гідрографічну мережу території представляє річка Псел та р. Рашівка. Р. Псел дронує територію населеного пункту з півночі на південь. За гідрографічним режимом річка Псел відноситься до рівнинних рік, яка живиться переважно сніговим і частково ґрунтовим живленням. Для річки є характерними весняні повені, низька літньо-осіння межень, що може перериватись дощовими повенями.

Річка Псел має асиметричну долину: лівий берег пологий, із заплавою, невисокими і широкими надзаплавними терасами; правий - високий і крутий. Долина річки у середній частині становить 10-15 км, досягаючи 20 км в пониззі. Заплава є асиметричною; її правий берег високий (30-70 м), лівий - пологий. Старе річище було розчленовано протоками, в середній та нижній течії річка місцями заболочена. Течія спокійна, її швидкість у середньому наближається до 2 км/г. Ухил річки становить 0.23 м/км. Русло є сильно звивистим, шириною до 30-100 м. Глибина річки досягає 2-4 метрів, багато сомових ям. Водночас у верхній та середній течії часто зустрічаються мілководні ділянки. Дно піщане, на розливах мулисте. Уздовж річки розташовані численні піщані пляжі.

Інв. № ориг.	Замість інв. №					СЕО-П-ПЗ	Аркуш
	Підпис та дата						98
	Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис		Дата

експлуатуватися, якщо при цьому не порушується її режим.

Охоронні та санітарно-захисні зони проектних інженерних мереж та елементів їх облаштування будуть остаточно встановлені після прокладання інженерних мереж та розробки виконавчої зйомки. При розробці проектно-кошторисної документації по розчищенню водних об'єктів передбачити земельні ділянки для складування вийнятого ґрунту.

Водопостачання.

Однією з основних екологічних проблем в с. Рашівка є питання організації якісного водопостачання населення. Розділ проекту водопостачання та каналізація був розроблений у відповідності до завдання на проектування на зовнішнє водопостачання та каналізування с. Рашівка.

На час складання проекту в межах села населення садибної забудови користується водою із особистих шахтних колодязів.

Існує потреба проведення системного аналізу якості води в особистих колодязів на перехідний період заради зниження ризику погіршення стану питної води.

За результатами моніторингу МОЗ по всій території України, щодо вмісту нітратів у воді колодязів 2017-2018 роках, спостерігається зростання кількості проб води з відхиленнями від норм за вмістом нітратів і за мікробіологічними показниками. Так з у 2018 році було досліджено 21972 проби питної води з громадських колодязів (у 2017 – 24476) з них не відповідали нормативам – 10288 – 46,8% (у 2017 – 9692 – 39,6%), у тому числі обстежено було на вміст нітратів у 2018 році – 18402 проб (у 2017 – 21314), з них не відповідали нормативам за вмістом нітратів – 7396 – 40,2% (у 2017 – 7053 – 33,1%), за мікробіологічними показниками досліджено 22176 проб (у 2017 – 23378), з них не відповідає нормативам – 6842 – 30,8% (у 2017 – 6496 – 27,8%). Кількість досліджених проб питної води з індивідуальних колодязів за санітарно-хімічними показниками – 40448 проб (у 2017 – 40929), з них не відповідали нормативам – 12562 – 31,0% (у 2017 – 13889 – 33,9%), у тому числі на вміст нітратів – 37856 (у 2017 – 39581), з них не відповідає нормативам за вмістом нітратів – 10882 – 28,7% (у 2017 – 11815 – 29,9%), за мікробіологічними показниками досліджено 16863 проби (у 2017 – 9297), з них не відповідало нормативам 4660 – 27,6% (у 2017 – 1876 – 20,2%).

Тому рекомендовано проводити системну перевірку якості води всіх колодязів с. Рашівка відповідно до нормативної документації та в порядку встановленому нормативами МОЗ України, екологічними нормативами задля попередження негативних наслідків на здоров'я населення.

При вирішенні питання забезпечення території всього населеного пункту централізованим водопостачанням може виникнути необхідність в облаштуванні нових джерел (свердловин).

При виборі джерел водопостачання необхідно враховувати вимоги чинного законодавства, відповідно до яких для водопостачання можуть використовуватись:

- води з підземних водоносних горизонтів, інфільтраційні та підруслові;
- поверхневі природні водойми (водотоки, ріки, канали, озера, водосховища, ставки, моря), а також наливні водосховища з підведенням до них води із природних поверхневих джерел.

Допускається використання декількох джерел водопостачання з різними гідрологічними або гідрогеологічними характеристиками.

Вибір джерела водопостачання має бути обґрунтований за результатами

Замість інв. №						Аркуш
Підпис та дата						СЕО-П-ПЗ
Інв. № ориг.						Аркуш
Зм.	Кіл.	Аркуш	№ док.	Підпис	Дата	